07/2017 | IZDANJE BR. 85 | NAŠ NAJTIRAŽNIJI MAGAZIN U AUSTRIJI | WWW.KOSMO.AT

KOSMO

P.b.b. Verlagspostamt 1020 GZ 09Z037990M

DANKE!
HVALA!

INVESTIEREN SIE DOCH MAL ANDERS!
WERDEN SIE TEILHABERiN:

Rassismusfreie Gesellschaft!

Mit einer Spende oder einer Mitgliedschaft bei ZARA – Zivilcourage und Anti-Rassismus-Arbeit investieren Sie in eine rassismusfreie Gesellschaft.

Indem Sie die Arbeit von ZARA unterstützen, stellen Sie sicher, dass Ausgrenzung und Diskriminierung wegen Herkunft, Sprache oder ethnischer und religiöser Zugehörigkeit in Österreich rechtlich geahndet werden und Alltagsrassismus nicht salonfähig bleibt.

«Spenden gegen Rassismus – spart Geld beim Fiskus!»

Alle Spenden und Mitgliedsbeiträge sind steuerlich absetzbar.

ZIVILCOURAGE UND ANTI-RASSISMUS-ARBEIT

ÖSTERREICHISCHES SPENDEN GÜTESIEGEL Reg.Nr. 05814 WWW.OSGS.AT

Info: (01) 929 13 99 · www.zara.or.at · Uni Credit Bank Austria, IBAN AT25 1100 0052 1136 2800 · BIC BKAUATWW

STARS

48 Intervju: Ana Bekuta

Od njenog prvog hita 1985. godine, pa do dan-danas iskrena je prema svojoj publici. Takva je bila i u intervjuu za KOSMO.

LIFESTYLE

40 L(j)epote Balkana

Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku i Srbiju krase atrakcije koje morate posetiti i doživeti!

COVER

34 Pravi junaci Beča

I turisti i sami meštani uživaju u uređenosti Beča. A kome za sve to dugujemo zahvalnost? Hiljade radnika MA 48 i MA 42 zaduženo je za čiste ulice i prelepe bašte. Upoznajte ih!

14 POLITIKA

Intervju. Za KOSMO govori austrijski ministar za rad, socijalnu politiku i zaštitu potrošača – Alois Stöger.

26 REPORTAŽA

Preživljavanje. Imao je samo 7 godina kada su ga otrgli iz majčinog naručja i odveli u logor. Svoja sećanja nam iznosi Boro Puljarević.

30 REPORTAŽA

SFRJ. On se danas ponosi borbama za bezbednost Jugoslavije. O riziku ovog posla priča nam nekadašnji obaveštajac Božidar Spasić.

44 ZDRAVLJE

Terapija. Holopatija ne tretira samo ljudski organizam, već i duh i telo. KOSMO je sreo njene stručnjake!

46 KUHINJA

Šargarepa. Ovo je pravo povrće za leto, što zbog bogatstva beta karotenom, što zbog drugih sastojaka. Otkrivamo Vam sve!

52 STARS

Intervju. Pored mnogih, uloga u novom serijalu i istoimenom filmu „Vojna akademija, kao i glavna uloga u filmu „Biser Bojane" ga je izbacila u orbitu megapopularnosti. KOSMO vam predstavlja novu facu našeg glumišta i belog platna: Slaven Došlo.

60 HOROSKOP

Zvezde i leto. Znakovi leta su emotivni Rak i dominantni Lav, a kome ovo leto donosi ljubav, a kome oprez – saznajte od naše astrološkinje!

64 SPORT

Rapid. Novi trener ovog bečkog fudbalskog kluba otkriva plan za ponovni uspeh! Za KOSMO govori Goran „Gogo" Đuričin.

REPORTAŽA

52 Tajna velikih majstora

Miris i ukus ovog sira osvaja Evropu. „Käserei Gloggnitz" otvorena je pre pola godina i prva je balkanska mlekara ne teritoriji Evropske unije. Proizvodnja im je visoko modernizovana, a potražnja za njihovim proizvodima nadmašuje već sva očekivanja.

Fotos: ZVg., Peter Provaznik, Igor Ripak, Public Institute of Krka National Park archive, Vladimir Mijailović

Ilustracija: Zorica Nikolić Aigner Text: Sandra Radovanović

Ko se svojim poreklom ponosi, na bazen sve svoje sa sobom nosi.

Gradske službe za pohvalu

ANKETA

ČISTOĆA. Godinama unazad Beč je po kvalitetu života na vrhu svetske liste, a među pozitivnosti kojima se odlikuje, uvrštena je i čistoća. Urednom izgledu ulica i drugih javnih površina, pored nadležnih službi, savesnim odnosom doprinose i građani. Naravno, ima i onih koji sve što je javno smatraju ničijim, a protiv njihovog javašluka zakon se bori novčanim kaznama. U vezi sa ovom temom pitali smo građane našeg porekla: „Kako ste zadovoljni čistoćom grada?“

Marija Kotarica (38), negovateljica

Rođena sam u Beču i znam kako je bilo u mom detinjstvu. Smatram da bi danas moglo biti bolje... Ipak, zadovoljna sam jer kažnjavanje zbog kršenja propisa donosi rezultate. Ako je udarac po džepu jedini način, glasala bih uvek.

Budimir Stanković (60), penzioner

U Beču sam 40 godina i zadovoljan sam higijenom. Evo, ja nikad ne bacam pikavce na ulicu, jer znam da ću nakon desetak metara naići na pepeljaru. A kad god odem u Srbiju, pričam opravdano kako je Beč čist i uredan grad.

Aleksandra Bajević (28), ekonomski tehničar

Sve je čisto, baš po mom ukusu. Primetila sam da većina ljudi vodi računa o čistoći grada, mada nas ima različitih. Kao majci dvoje dece, izuzetno mi je važno što su parkovi čisti, nema opušaka i otpadaka, čak ljudi i ne puše u blizini dece.

Nataša Plojović (27), kasirka

Bečlijka sam i majka troje dece. Pošto živim u neposrednoj blizini pijace, smeta mi što prodavci ne vode računa o higijeni, te na kraju dana ostavljaju za sobom gomile otpada. Više zameram stanovnicima nego službama.

Admir Džaferagić (45), građevinski radnik

Grad je čist i nemam nikakvih zamjerki na rad nadležnih službi. Nažalost, uvijek ima pojedinaca koji ne poštuju pravila i ne koriste infrastrukturu koja nam je na raspolaganju. Došlo je dosta nekog neurednog naroda koji tek treba da nauči red.

Rašo Alimanović (39), samostalni preduzetnik

Sa porodicom živim na selu, 60 km udaljenog od Beča, pa samo povremeno dolazim u grad. Na selu je neuporedivo čistije, zdravije i zelenije, a ovdje se zgražavam zbog otpadaka i opušaka na ulicama. Mislim da treba više kanti za smeće...

Snežana Janković (47), trgovkinja

Za razliku od davno prošlih vremena, ulice su prljave, u parkovima se kante ne prazne redovno, a ponašanje ljudi prema opštim vrednostima je posebna priča. Jesmo svi u stresu, ali deo stanovnika kao da nije svestan da živi u centru kulture...

Dragana Herceg (48), domaćica

Nije kao što je nekada bilo... Ulice su zapuštene, ali ne zato što gradske službe ne rade dobro svoj posao, nego zbog nemara ljudi. Pre četiri godine platila sam kaznu 36 eura zbog opuška koji sam bacila na ulicu i dobila lekciju zauvek.

Fotos: Igor Ripak Redaktion: Vera Marjanović

Migranti iz Beča

„Evo, ja sviram u blues trio bendu koji je potpuno **internacionalan** - Srbin, Austrijanac i Egipćanin. Zapanjujuće je kako možeš da se povežeš sa toliko **različitih ljudi** ovde, ali to zavisi i od same osobe - ukoliko si **otvorenog uma**, spreman da učiš o **različitosti** i **prihvatiš** ih, to doprinosi **bogatstvu** tvojih iskustava. **Videćeš više**, samo ako si za to otvoren", kaže Omar (23), student komunikacije i muzičar iz Kaira (Egipat).

Priče migranata u Beču čitajte na: www.facebook.com/KOSMOMagazin

Foto: Jelena Mihajlović Ignjatović Redaktion: Jelena Mihajlović Ignjatović

VHS SUMMERCARD

1.200 Kurse zum halben Preis

13 BILDUNG·JUGEND WIR BEWEGEN WIEN. StaDt Wien

www.vhs.at

+43 1 893 00 83

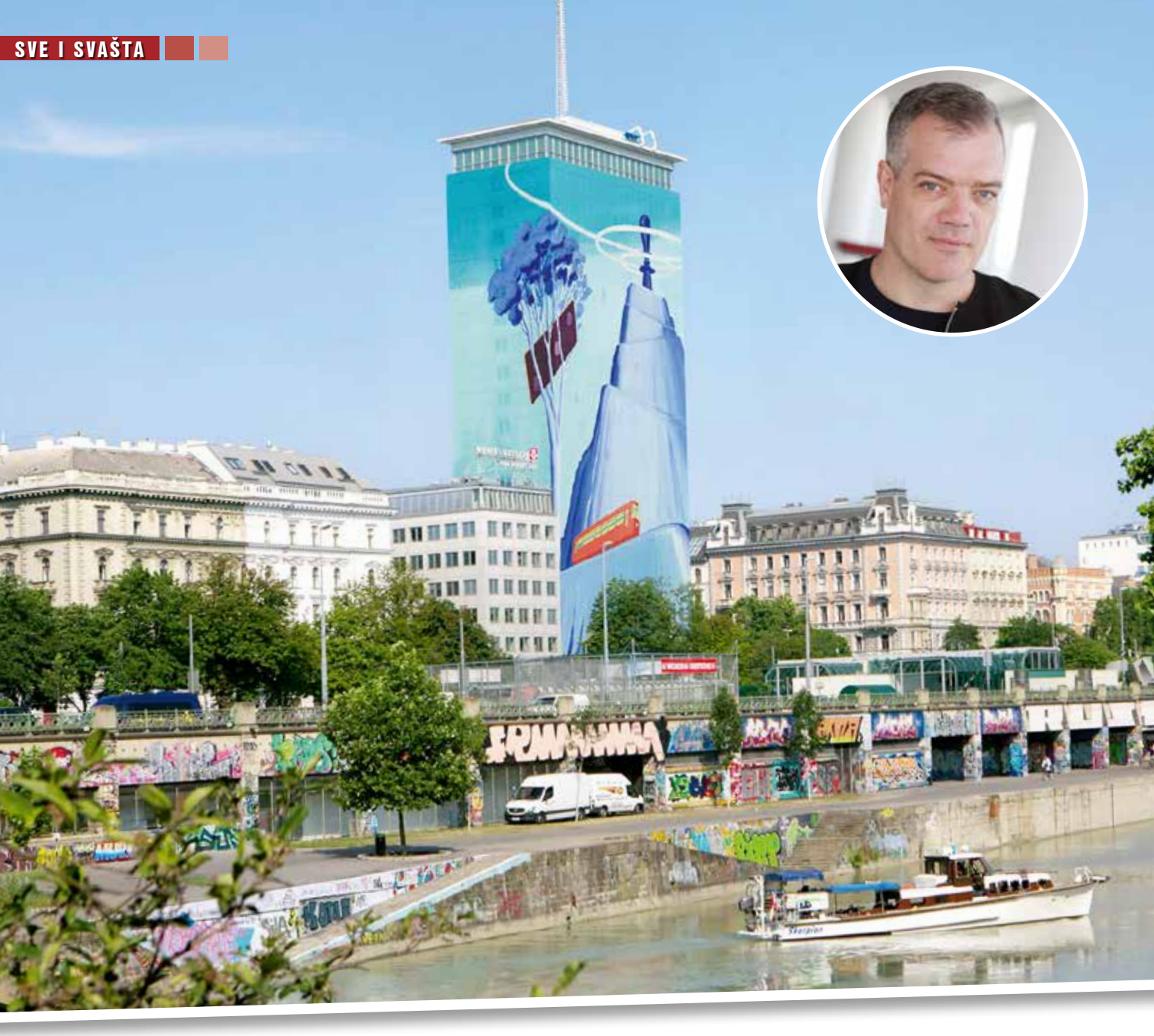

JUNAK

Ana Brnabić – prva gej premijerka

Doskorašnja ministarka javne uprave i lokalne samouprave, Ana Brnabić, stupila je na čelo Vlade Srbije i to samo godinu dana nakon što je ušla u politiku. Ona nije samo prva žena na funkciji premijera u srpskoj istoriji, već i prva deklarisana gej osoba na poziciji premijera na čitavom Balkanu, koji se inače smatra konzervativnim delom sveta. Novoizabrana premijerka kaže da će svoj posao raditi pošteno, odgovorno i posvećeno, te neće biti poznata samo kao gej funkcionerka, već i po postignutim rezultatima.

LUZER

Dragan Marković Palma – ne priznaje „gej premijerku"

Lider „Jedinstvene Srbije" izjavio je da neće glasati da Ana Brnabić bude premijer, naglasivši da njegov stav o „toj populaciji zna već svako dete Srbije i cela Evropa". Osim toga je na Facebooku napisao da ona nije njegova premijerka i naveo da premijer Srbije treba da bude „domaćin, koji ima decu i zna kako da se bori za ostalu decu". Marković je i ranije iskazivao diskriminatorski stav po pitanju LGBT populacije, zbog čega je i pravosnažno osuđen pre tri godine.

Fotos: zVg, Wiener Städtische Versicherungsverein/Robert Newald/Ludwig Schedl

VIZIJA. I ovog leta spoljna fasada Ringturma u samom centru Beča pretvorena je u umetničko delo, a za jubilarno deseto prekrivanje pod nazivom „Vizija" (Weitblick) zaslužan je srpski umetnik Mihael Milunović, čiji je cilj bio da podeli pozitivnu energiju sa svetom, a veruje da ovo najavljuje bolju vidljivost savremene srpske umetnosti u Evropi. „Vizija" će krasiti pogled iznad Donaukanala do septembra.

BROJ MESECA

100.000

dece je pobeglo preko Mediterana u Evropu tokom 2016. godine, plašeći se za svoj život, a 34% njih putovalo je bez pratnje odrasle osobe. (Izvor: MSNÖ)

PRVI PUT U ISTORIJI:
Transplantacija ljudske glave

Italijanski hirurg Sergio Canavero najavio je za 2017. prvu transplantaciju ljudske glave. Ovu ideju naučnik je prvi put najavio još pre dve godine.

Pacijenta je, zbog delikatnosti situacije stavljanja glave na tuđe telo najpre neophodno virtualno pripremiti, a sama operacija vrši se posebnim skalpelom koji pravi rezove od jednog mikrometra, te bi ovo mogla biti najpreciznija operacija koja je ikada izvedena. Njegov pacijent, koji je dobrovoljno pristao na ovu operaciju biće Rus Valerij Spiridonov, koji boluje od genetske bolesti koja dovodi do atrofiranja mišića. Dr. Canavero smatra da bi ovakva transplantacija u budućnosti mogla ljudima, koji su nepokrteni od vrata naniže, dati priliku za novi život.

CITAT MESECA

„Za 'Generala' nisam uzeo ni centa, možete to nazvati dobrotvornim radom ili domoljubljem."

Rekao je poznati holivudski glumac hrvatskog porekla – Goran Višnjić, koji će glumiti hrvatskog generala Ante Gotovinu, osuđenog za ratne zločine i oslobođenog krivice, u novom filmu i HRT-ovoj seriji.

NIKAD NIJE KASNO:
Promena pola

Peter Dawis, britanski ratni veteran, rešio je da postane žena u 90. godini života.

Iako se od malena osećala kao žensko, nije govorila o tome, smatrajući svoje okruženje nesigurnim. Nakon smrti voljene supruge, koja je jedina znala istinu, skupila je hrabrost da otkrije svoju tajnu. Peter, sada Patricija, kaže da se nikada nije osećala prijatnije u sopstvenom telu i smatra da je jako važno što je rešila da o tome javno govori zbog podizanja svesti o važnosti prihvatanja transgender osoba.

ŠOKANTNO:
Blizanci u braku

Bračni partneri iz SAD-a šokirali su se otkrivši da su ustvari blizanci.

U želji da dobiju dete otišli su na kliniku za plodnost u Jackson, Mississippi. Tamo je lekar, uporedivši njihove uzorke, shvatio da su u bliskom srodstvu. Kada im je saopštio da su, zapravo, blizanci, oni nisu mogli da poveruju, rekavši da su im ljudi često

skretali pažnju na to koliko liče. Naknadno je utvrđeno da su, nakon smrti roditelja, još kao bebe, usvojeni od strane dveju različitih porodica.

KOMENTAR

Muna DUZDAR
državna sekretarka Republike Austrije

Integracija, da, molim!

U 2004. i 2005. godini živela sam u Parizu i tamo sam radila u predgrađima. Tada je dolazilo svakog dana do nemira. Tako sam i mogla da doživim i lično se uverim kakve su posledice po društvo, kada mladi ljudi druge i treće generacije žive na margini društva.

U Austriji, mlade izbeglice ne rade ništa, jer ništa ni ne smeju – i to ponekad dugi niz godina. A kada imaju pozitivan izveštaj o azilu (positiver Asylbescheid), onda odjednom moraju da učine sve: odmah naći radno mesto, stambeni boravak i vladati jezikom perfektno. To naprosto ne može da funkcioniše. U proteklih godinu dana na mestu državne sekretarke mi je upravo zato i bilo važno da učinim sve kako bi se poboljšala i olakšala integracija ovih ljudi. Za mladog čoveka nema ničeg goreg nego da, pored finansijskih problema, nema ni obaveze ni smisao života.

Zato je Godina integracije (Integrationsjahr) kamen temeljac za politiku integracije. Tačno leči „staru ranu" i otklanja problem besposlenosti i manjka perspektive.

Ponosim se time što je Godina integracije uvedena, a, takođe, iskreno se i radujem otvaranju čekova usluga (Dienstleistungsscheck). Integracija svakako ne pada sa neba, već treba da bude aktivno oblikovana. Godinom integracije stvaramo preduslove za što brži mogući pristup tržištu rada – integracija od samog početka – i time dobijamo pravu politiku integracije.

Novi zakon o integraciji od jula na snazi

Krajem marta tekuće godine je Austrijski savet ministara doneo novi paket mera za integraciju, koji obuhvata zakon o integraciji na radnom tržištu, kao i zakon o integraciji. Vladajuće partije SPÖ i ÖVP su, nakon višemesečnih diskusija, pronašle konsenzus u vidu zakona, koji uskoro stupa na snagu.

Pored obaveznog obeležavanja godine integracije (Integrationsjahr), predviđeno je i otvaranje ponude čekova usluga (Dienstleistungsschecka) za azilante, kao i veći broj kurseva nemačkog jezika. Novi zakon o integraciji po prvi put definiše pojam integracije u juristickom smislu. U nastavku sledi pregled šest novina, koje će od 1. jula biti na snazi:

Godina integracije

Od 1. septembra se uvodi mera koja ima za cilj da sa supsidijarnom zaštitom približi azilante i sve ljude austrijskom tržištu rada. Godinu dana pohađaće se različiti kursevi i seminari, koji pored kurseva nemačkog, takođe, obuhvataju kurseve o vrednostima i orijentaciji, kao i treninge iz oblasti traženje posla i pripreme za iste. Troškove za učešće u Godini integracije snosi država Austrija, a svi uspešno završeni moduli će biti evidentirani u tzv. Integracionom pasošu. U ovom programu izbeglice podržava savetnik za integraciju tokom cele godine. Godina integracije će početi sa 15.000 učesnika širom Austrije.

Čekovi usluga

Azilanti smeju da rade sa čekom usluga (Dienstleistungsscheck – DLS) ukoliko im je već sudski odobren azil. DLS-om se mogu platiti jednostavni domaćinski poslovi u stanu, kući ili dvorištu. Ovim čekom azilanti ujedno poseduju i osiguranje od nezgoda i mogu legalno da rade i zarađuju novac tokom postupka za azil.

Zabrana prekrivanja lica

Centalna tačka novog zakona o integraciji jesu i tzv. mere protiv simbola kontra društava. Tu, između ostalog, spada i zabrana potpunog prekrivanja lica, koja predviđa zabranu burke i nikaba na svim javnim mestima. U slučaju kršenja ove mere sledi kazna u iznosi od 150 evra.

Deljenje Kurana

Novim zakonskim paketom se nastoji smanjivanju broja deljenja Kurana od strane Salafista na javnim mestima. Treba sprovoditi intenzivnije kontrole protiv takvih akcija, što znači da će nadležni organi ubuduće proveravati nameru akcija deljenja i u slučaju opasnosti ih i zabraniti.

Novine dogovora o integraciji

Potpisivanjem dogovora o integraciji (Integrationsvereinbarung) obavezuju se azilanti da će ubuduće pohađati kurseve nemačkog jezika i o vrednostima ovog društva. Takođe, obaveza je dostići najmanji jezički nivo – A2 u roku od dve godine. Pored toga, kazne će biti povećane u slučajevima kršenja dogovora o integraciji. Ujedno je ovim dogovorom kurs nemačkog jezika po prvi put zakonska obaveza.

Fotos: zVg, iStockphoto

Znanje ohrabruje, obrazovanje se nagrađuje!

- Potrebna Vam je podrška u izboru obrazovanja ili struke?
- Želeli biste poslovne promene, ali ne znate koje?
- Želeli biste dalje doškolovavanje i potrebne su Vam informacije za željeno zanimanje?
- Želeli biste da znate, postoji li možda finansijska podrška za školovanje i doškolovavanje?

Ako priželjkujete vetar u leđa da biste konačno doneli odluku, onda je za Vas utoliko danas pravi kontakt: Bildungsberatung in Wien. Iznesite nam svoja individualna pitanja telefonski, online, putem chata ili lično u razgovoru. Iskorisite mogućnost besplatnog i pouzdanog savetovanja još danas i pozovite nas!

Kontakt:

abz*austria
Arijana Adili
arijana.adili@abzaustria.at
Tel.: 0699 166 70 323
1210 Wien

BFI Wien
Josipa Eis
j.eis@bfi.wien
Tel.: 01 811 78 – 10129
1034 Wien

Online:
www.bildungsberatung-online.at
Više informacija:
www.bildungsberatung-wien.at

Bildungberatung in Wien podržava Ministarstvo za obrazovanje i Evropski socijalni fond.

Bildungsberatung in Wien

BMB Bundesministerium für Bildung

EUROPÄISCHE UNION
Europäischer Sozialfonds

Gefördert aus Mitteln des Europäischen Sozialfonds und aus Mitteln des Bundesministeriums für Bildung.

Fotos: Videostill aus dem Imagefilm der Bildungsberatung in Wien 2013

ENTGELTLICHE EINSCHALTUNG

KOMENTAR

Milenko CVIJANOVIĆ direktor m:tel Austria

Bez roaminga na Balkanu

M:tel Austria je u okviru snižavanja roaming cijena u EU od 15.6.2017., osim roaming cijena unutar EU, za razliku od svih ostalih operatora na teritoriji Austrije, takođe snizio i cijene roaming usluga na teritorijama Srbije, BiH i Crne Gore i na taj način svojim korisnicima obezbijedio niz pogodnosti za vrijeme boravka u ovim zemljama.

Naime, od sada m:tel Austria korisnici unutar svih naših postpaid tarifa „Zajedno" imaju, u zavisnosti od odabrane tarife, i do 2.000 minuta, SMS-ova i 2000 MB mobilnog interneta namijenjenih za kumunikaciju i kada se nalaze u roamingu u Srbiji, BiH i Crnoj Gori, bez dodatnih troškova. Nakon što iskoriste integrisane minute i SMS, korisnici dalje telefoniraju prema svim mrežama u Austriji i mrežama unutar Telekom Srbija grupe za samo 0,07€ po minuti, odnosno po jednakoj cijeni kao da se nalaze u Austriji.

Svakako treba naglasiti da smo vodili računa i o svojim prepaid korisnicima koji iste cijene usluga u Austriji mogu koristiti i u roamingu u Srbiji, BiH I Crnoj Gori. Takođe smo obezbijedili roaming tarifni dodatak za Srbiju, BiH i Crnu Goru sa 1000 minuta/SMS-ova i 1000 MB mobilnog interneta, koji mogu, po potrebi, samostalno aktivirati i opušteno uživati u slobodi komunikacije kada se nalaze u posjeti najmilijima.

Želio bih da dodam da je vizija kompanije da približavamo prostore i spajamo ljude sa naših prostora, omogućavajući im bolju regionalnu povezanost uz povoljnije uslove komunikacije.

Nema više roaminga

Počevši od 15. juna 2017. godine stanovnici zemalja Evropske unije, prilikom posete nekoj drugoj državi EU mogu slobodno da koriste svoje telefonske pakete, kao da se nalaze kod kuće – u Austriji.

Roaming „Roam like at Home" omogućava putnicima koji imaju SIM kartice jedne od država članica u kojoj imaju stalno ili privremeno prebivalište, korišćenje mobilnog telefona u bilo kojoj drugoj državi unutar EU, kao i Norveškoj, Lihtenštajnu i Islandu, uključujući minute za razgovor, SMS ili MMS, kao i korišćenje interneta na telefonu, po tarifnim cenama svoje zemlje. Ko želi, može bezbrižno da telefonira, šalje poruke ili surfuje po internetu svojim mobilnim ili smart telefonom u inostranstvu, tako da ne troši više jedinica svog telefonskog paketa nego inače. Ovo u praksi znači da onaj ko putuje u neku drugu državu EU, ne mora da kupuje SIM karticu zemlje u kojoj se nalazi, niti da svoj račun plaća više nego inače, već će razgovore i poruke plaćati isto onoliko koliko bi ih plaćao i u Austriji. Ova nova pravila usmerena su najviše na turiste, studente i poslovne ljude, koji rade u jednoj, a žive u drugoj državi EU. Na ovaj način može se izbeći „bill shock" – šok u kome se nađu mnogi korisnici telefona kada nakon odmora u inostrantsvu dobiju ogroman račun za telefon, što se često dešava na primer stanovnicima Švajcarske, koji trenutno plaćaju najveću roaming ratu u Evropi. Ova vest posebno može obradovati Hrvate koji često putuju na relaciji Hrvatska – Austrija. Za njih, kao i sve ostale stanovnike EU-a roaming troškovi su samo prošlost.

Bez brige: Za sve stanovnike Evropske unije roaming troškovi su od juna meseca samo prošlost.

Pravila i ograničenja

Opreza nikad na odmet, jer postoje određena ograničenja. Kako ne bi došlo do zloupotrebe, uvedeni su i neki sigurnosni mehanizmi, tako da svako treba dobro da se informiše i pažljivo odabere svoj paket.

U ovom slučaju potrebno je čitati i sitna slova u ugovoru kako bi osoba bila sigurna koju količinu podataka može koristiti besplatno. Tarifa za prenos podataka koja se uveliko primenjuje u inostranim zemljama Evropske unije od sredine juna je „Fair Use Limits" za turiste. Ipak, nije neophodno svakodnevno proveravati stanje svog računa, jer svi operateri šalju informacije o tome SMS-om, ukoliko osoba premaši Fair Use limit na koji ima pravo. Za osobe koje su duže u inostanstvu ovi uslovi, takođe, važe, dok više vremena provode u svojoj zemlji nego van nje, što se upravo i smatra fer upotrebom. Ukoliko osoba pretežno koristi EU roaming, dobija upozorenje da je mogući nastanak dodatnih troškova. Važno za napomenuti je da ovo važi samo za smart telefone – internet paketi koji se koriste preko bežičnog kućnog routera mogu se koristiti samo u Austriji. Više informacija može se naći na sajtovima pojedinačnih operatera.

Pažnja: Pre nego što se obradujete oslabađanju od roaming troškova proverite najsitnija slova u Vašem ugovoru.

Fotos: zVg.

Gut beraten rund ums Wohnen

Information und Service

InfoCenter
Zentrale Anlaufstelle bei sämtlichen Fragen rund ums Wohnen
1., Bartensteingasse 9
Tel.: 01/4000-8000
Telefonische Beratung: Mo–Fr: 8–18 Uhr
Persönliche Beratung: Mo–Fr: 8–17 Uhr

Wohnungssuche

Wohnberatung Wien
Informationen für alle, die eine geförderte Wohnung oder eine Gemeindewohnung suchen
3., Guglgasse 7-9/Ecke Paragonstraße
Tel.: 01/24 111
Telefonische Beratung und Terminvergabe:
Mo–Fr: 7–20 Uhr
Persönliche Beratung:
Mo, Di, Do, Fr: 8–19 Uhr, Mi: 8–12 Uhr
www.wohnberatung-wien.at

Alle Informationen rund ums Wohnen finden Sie auch auf www.wohnen.wien.at.

Förderungen

Sanierung
Sanitär, Heizung, Wärmedämmung, Schallisolierung, behindertengerechter Umbau; Info-Point für Wohnungsverbesserung der MA 25 und MA 50
20., Maria-Restituta-Platz 1, Zi. 6.09
Tel.: 01/4000-74860
Telefonische Beratung: Mo–Fr: 8–15 Uhr
Persönliche Beratung: Mo–Fr: 8–13 Uhr
www.um-haeuser-besser.at
www.wien.gv.at/wohnen/wohnbaufoerderung

Sanierungsberatung für Hauseigentümer
wohnfonds_wien
fonds für wohnbau und stadterneuerung
8., Lenaugasse 10
Tel.: 01/4035919-0
Mo–Do: 9–16 Uhr, Fr: 9–11.30 Uhr
www.wohnfonds.wien.at

Neubau
Voraussetzungen, Einkommensgrenzen
MA 50 – Antragstellung Neubau
19., Muthgasse 62, Zi. G139
Tel.: 01/4000-74840
Parteienverkehr: Mo–Fr: 8–12 Uhr
www.wien.gv.at/wohnen/wohnbaufoerderung

Unterstützung und Hilfe

Mieterhilfe
Rasche und kostenlose Hilfe bei Wohnrechtsfragen
1., Rathausstraße 2
Tel.: 01/4000-25900
Beratung: Mo–Fr: 8–17 Uhr
www.mieterhilfe.at

wohnpartner
Gemeinsam für eine gute Nachbarschaft: Initiativen und Projekte für ein gutes Zusammenleben in Wohnhausanlagen
Telefonisch erreichbar:
Mo–Fr: 9–18 Uhr unter
01/24 503-01-080 (für den 1. Bezirk) oder
01/24 503-23-080 (für den 23. Bezirk) etc.
www.wohnpartner-wien.at

Wiener Gebietsbetreuung
Umfassendes Informations- und Beratungsangebot zu Fragen des Wohnens, des Wohnumfeldes und der Stadterneuerung
MA 25, Tel.: 01/4000-25000
www.gbstern.at

Bezahlte Anzeige

Lesen Sie diesen Beitrag auch auf Deutsch: www.kosmo.at

Piše: Dragomir Janjić
Fotografije: KOSMO

„Veselio bih se i ćevapima na Opernballu!"

INTERVJU. U austrijskom parlamentu, gdje se kuju zakoni i demokracija piše velikim slovima, sreli smo na razgovoru državnog ministra za rad, socijalnu politiku i zaštitu konzumenata, Aloisa Stögera (SPÖ).

Aktualna istraživanja pokazuju pozitivan trend u pogledu nezaposlenosti. Migranti iz Turske ili sa prostora bivše Jugoslavije su nadprosječno pogođeni nezaposlenošću, jer ih radne snage iz drugih zemalja potiskuju. Kako se može utjecati protiv ovog trenda?

Alois Stöger: Da, to je, zapravo, točno. Veći je broj zaposlenih, a nezaposlenost se i dalje smanjuje. Ove pozitivne brojke nam pokazuju da naši programi djeluju. Istovremeno, ima i skupina kojima je teško. To su uglavnom osobe starije od 50 godina, koje su izgubile svoj posao ili ih firme i zbog starosnog doba više ih ne primaju. Mladi su druga skupina s poteškoćama. U objema skupinama je broj migranata u usporedbi veći. Kod mladih se osvrćemo na kvalifikaciju, a za starije stvaramo radna mjesta akcijom 20.000. Također, nastojimo da bude što više investicija – onda se stvaraju i radna mjesta.

Plaća ispod minimalca (Lohndumping) i ugrožavanje socijalnog sektora su dvije teme koje trenutno dominiraju unutareuropsku politiku. Gdje Vi vidite najveće opasnosti za austrijsku privredu i zaposlene?

Ja sam Europljanin i znam zašto sam Europljanin – ono najljepše u Europi jeste što smo ukinuli granice. Ako želimo da Europa i dalje postoji, onda je moramo socijalno-politički ojačati. Ne želim EU u kojoj su privreda

„Meni bi značilo da bude što veći broj onih, koji se aktivno uključuju i politički doprinose"

i profit bitniji od čovjeka. Stoga je centralno načelo – jednaka plaća za iste rezultate na istom radnom mjestu. Sve drugo vodi ka nižim plaćama i ugrožavanju socijalnog sektora, a samim tim i siromaštvu. Trebamo ujedinjene snage kako bismo zaštitili zaposlene od eksploatacije, a od toga profitira i privreda u zemlji.

Austrija je oduvijek bila zemlja imigracije. Ipak, tek 2017. donešen je zakon o integraciji, odnosno zakon o Godini integracije (Integrationsjahr). Zašto se za vrijeme prvih gastarbajtera nije toliko ulagalo u integraciju kao danas?

Mislim da društvo također uči. Najvjerojatnije je da je tada postajao drugi stav. Mislilo se: pozivaju se gastarbajteri koji se potom vraćaju. Što bi rekao Max Frisch u stvarnosti su pozvani gastarbajteri, a došli su, zapravo, ljudi. Vrlo sam radostan što smo izglasali Godinu integracije, što svakako nije bilo lako. Godina integracije predstavlja sve u svemu pionirsku novinu. Po prvi put se sprovode mjere za integraciju od prvoga dana. Meni je važno da ljudi, koji kod nas dolaze, uče jezik i dobijaju šanse za doprinos društvu. Sa Godinom integracije smo to i uspjeli.

Prije godinu dana ste izjavili nešto zanimljivo: „Nedostaje otvorenost kojom pristupamo ljudima iz drugih kultura".

POSAO.
„Sve u svemu ne treba biti važno, gdje je neko rođen: cilj je dopreti do svih kojima je teško na radnom tržištu“, rekao nam je ministar Stöger.

Je li Austrija postala otvorenija?
Nadam se. Austrijanci i Austrijanke su, po svojem pristupu otvoreni, a Austrija živi u svijetu od toga da je otvorena, da se razmjenjuje i da je država kulture. Ipak su najveće barijere, zapravo, one u sopstvenoj glavi. Rušiti njih je veliki izazov.

Tada ste još izjavili da si možete zamisliti kebab na Alpama. Što kažete onda za ćevape na Opernballu?
Vrlo rado jedem ćevape i veselio bih se njima i na Opernballu. Za mene je uvijek važno reći: treba isprobati, jer od tuđeg možemo naučiti. Kada posmatrate austrijsku kuhinju, onda se vidi da je, tamo, gdje sam na primjer ja odrastao – u Mühlviertelu, izuzetno jak utjecaj češke kuhinje. Siguran sam da jela iz drugih kultura obogaćaju život. Mislim da je dobro prepoznati da raznolikosti obogaćuju – i to ne samo kada je jelo u pitanju.

Dugi niz godina se proces integracije jugoslovenske i turske zajednice smatrao lošim. A odjednom postaju u potpunosti integrirani i ujedno nisu više dio političkog diskursa. Kako Vi to objašnjavate?
Prvo, ove osobe jesu interesantne za politiku, jer žive u Austriji. Ljudi koji su u prošlosti došli morali su se prvo snaći. Njihova djeca su, međutim, uglavnom rođena i odrasla ovdje. Oni znaju zemlju podrijetla roditelja samo tjekom odmora, a već su očit dio ovdašnjeg društva. Podrazumijeva se da se na njih drukčije gleda nego prije nekoliko godina. Meni bi značilo da ima što veći broj onih, koji se aktivno uključuju i politički doprinose npr. kao članovi radničkog vijeća, savjetnici za omladinu, općinski odbornici itd.

Nedavno ste pozdravili prijedlog Radničke komore za „novac za kvalifikaciju”. Zašto su obrazovanje i doškolovavanje važniji nego ikada?
Za zaposlenog je uvijek važno da se razvija i prilagođava novim okolnostima – pogotovo u poslovnom životu, koji traje od 45 do 50 godina. Zaposlenima treba omogućiti slobodno vrijeme kako bi se doškolovavali, ali njima trebaju i mogućnosti za finansiranje istoga. Iz tog razloga smo i postavili brojne mjere, a prijedlog predsjednika Radničke komore Rudija Kaskea smatram važnim – pružanje podrške u vidu finansijske pomoći za doškolovavanje i daljno obrazovanje.

Moderni stanovi za starije u Beču

Novi stambeni projekat, koji se od maja ove godine gradi u Anton-Schall-Gasse u Florisdorfu, nudi tri atraktivne forme stanovanja za stariju generaciju.

„Ovaj integraciono-stambeni projekat nudi ukupno 114 stanova za iznajmljivanje, od kojih je 81 subvencionisano od strane Grada. Najvažniji aspekt investicije „generationenwohnen 21“ građevinske firme „Gewog” je zajednički život starih i mladih. Bečki ministar za stanovanje Michael Ludwig kaže da ovaj novi dizajn nudi visok kvalitet života po povoljnim uslovima za starije, ali da takođe vodi računa i o tome da će tu živeti i mladi, te ovaj projekat nudi najbolje za sve starosne grupe. Ideja projekta je i da se starijima pruži što veća nezavisnost i mogućnost za samoorganizovanje u sigurnom okruženju, što se postiže specijalnim modernim formama stanovanja: grupno klastersko stanovanje i dom za penzionere. Kompletna izgradnja koštaće 11,1 miliona evra, od čega Grad Beč finansira sumu od 3,9 miliona evra. Završetak radova planiran je za proleće 2019. godine.

Najveće inovativno naselje za seniore u Beču biće izgrađeno kod Marchfeldkanala u 21. becirku, u proleće 2019.

3 nova projekta za obnovu

Svim projektima koji su proglašeni najboljima na 32. dodeli nagrada za obnovu Grada Beča (Wiener Stadterneuerungspreis) omogućena je izgradnja pomoću stambenog gradskog fonda.

Ministar za stanovanje Michael Ludwig istakao je da je posebno ponosan što će svi nagrađeni projekti biti podržani od strane Grada i dodaje da nijedan svetski grad ne ulaže toliko u obnovu svojih zgrada kao Beč, u kome je, za poslednjih 33 godine renovirano preko 7.300 stambenih zgrada sa preko 340.000 stanova, uz podršku bečkih subvencija za izgradnju stanova (Wiener Wohnbauförderung). Trenutno se u procesu pripreme ili renoviranja nalazi 357 zgrada, a 800.000 ljudi u Beču već živi u stanovima koji su renovirani uz pomoć subvencija grada u vrednosti od 5,3 milijardi evra. Od velike važnosti su i subvencije za stambeno renoviranje koje Grad Beč sprovodi, uz pomoć kojih je i uspeo da istovremeno sačuva i renovira veliki broj istorijski značajnih zgrada. „Zgrada na adresi Ratschkygasse 26, Lorenz-Mandl-Gasse 8-16, kao i Wurmsergasse 8 pravi su primer visokog kvaliteta obnove našeg grada“, rekao je Michael Ludwig.

Nijedna metropola ne investira toliko u renoviranje svojih zgrada kao Beč – za 33 godine obnovljeno je njih 7.300.

Nova „stambena“ nastava u školama

Grad Beč prvi put realizuje internacionalnu građevinsku izložbu „IBA Wien 2022” na temu „Novo socijalno stanovanje”, sa ciljem unapređenja socijalnih zgrada.

Cilj ove izložbe je dalji razvoj svestki poznatih bečkih socijalnih zgrada, kao i pronalaženje novih načina kako ih napraviti još boljima u budućnosti, što uključuje širu populaciju, a posebna ciljna grupa su deca i mladi. Za projekat „IBA se sreće sa školom”, u saradnji sa Školskim savetom Grada Beča (Stadtschulrat), kreirana su sredstva za interdisciplinarnu nastavu kako bi se centralna tema stanovanja integrisala u nastavni program za učenike od 10 do 15 godina starosti. Nastavni materijali „Stanovanje u Beču“ prvi put su upotrebljeni tokom školske 2016/2017 godine u srednjoj školi u Kauergasse 3-5 i bilingualnoj srednjoj školi u Wendstattgasse 3. Različiti interesantni radovi, nastali kao rezultat ovakve nastave, trenutno se mogu videti na izložbi u Školskom savetu koju su otvorili predsednik ove institucije – Heinrich Himmer i ministar za stanovanje – Michael Ludwig. Učenici predstavljaju svoje shvatanje socijalnog stanovanja, u formi crteža, priča, fotografija i dijagrama.

U okviru uspešnog pilot projekta „IBA se susreće sa školama“ moguće je videti radove učenika na izložbi.

Fotos: PID Stadt Wien/Christian Jobst, schreinerkastler.at

Caritas
&Du
Hilfe
>
größer
als
Hunger
Alle 10 Sekunden stirbt ein Kind an Hunger.
Gemeinsam können wir helfen. Wir>Ich
www.caritas.at/hunger
BAWAG PSK
WESTERN UNION WU FOUNDATION
Jede Spende hilft!

Za jaku i ujedinjenu Evropu

Predsednica Donje Austrije Mikl-Leitner primila je predsednika Republike Austrije Van der Bellena u St. Pöltenu.

Predsednik Republike Austrije Alexander Van der Bellen susreo se nedavno sa predsednicom Donje Austrije Johannom Mikl-Leitner u Vladi Donje Austrije.

Kako je naglasila predsednica Donje Austrije Johanna Mikl-Leitner centralna tema njihovog razgovora bila je Ervopa i odgovor na pitanje kako se može delovati ka dostizanju zajedničkog cilja, a to je potreba za jakom i ujedinjenom Evropom. Ovo je zaključak sa 22. „Evropskog foruma Wachau", čija je tema bila „Blizina građana Evrope". EU je decenijama garantovala mir i stabilnost, ali je došlo i do određenih zastoja, što je dovelo do gubitka poverenja kod građana. Po rečima Mikl-Leitner, to poverenje se mora ponovo izgraditi jačanjem regiona, a najveći izazov je približiti takvu Evropu ljudima. Druga tema o kojoj se govorilo bio je razvoj nauke u poslednjih 20 godina. Finansiranjem iz evropskih fondova stvorene su i promovisane mnoge naučne institucije kao i nova radna mesta. Predsednik Van der Bellen istakao je mnogobrojne uspehe Donje Austrije i rekao da mu je veoma važno da bude u kontaktu sa svim pokrajinama.

Uspešno ulaganje u kulturu i umetnost

Umetnost i kultura donele su Donjoj Austriji preko milijardu evra, kažu rezultati nedavno predstavljene studije.

Predsednica Donje Austrije Mikl-Leitner predstavila je novu studiju o ekonomskoj važnosti i efektima umetnosti i kulture, koja nema za cilj „svođenje umetnosti i kulture na podatke", već razradu mehanizama putem kojih umetnost i kultura doprinose ekonomskom razvoju.

U poslednjih 25 godina u kulturnu infrastrukturu u Donjoj Austriji uloženo je oko 300 miliona evra, a kulturni budžet se trostruko uvećao. Samo u 2015. godini Donja Austrija uložila je 127 miliona evra u muzeje i izložbe, kulturne događaje i muzičke škole, što se, uz pomoć korisnika, udvostručilo tj. za svaki uloženi evro ostvaren je profit od 2,5 evra. Umetnost i kultura donele su dodatnu vrednost od 1,1 milijardi evra Donjoj Austriji, od toga 208 miliona samo u oblasti turizma, što je imalo snažne pozitivne efekte i na zapošljavanje, jer je u okviru ovih oblasti stvoreno 25.000 poslova. Kako ističe Mikl-Leitner dosadašnje politike vezane za kulturu dale su jako dobre rezultate, jer je Donja Austrija postala prepoznatljiv kulturni region. Osam od deset stanovnika ove regije smatra kulturu veoma važnom, te su kultura i umetnost postale brend Donje Austrije.

Približavanje mladih nauci i istraživanju

Mladi talenti iz Wiener Neustadta specijalno su pohvaljeni za svoje uspehe na Evropskom prvenstvu robotike.

U Vladi Donje Austrije uručeni su sertifikati za izuzetna dostignuća učenicima HTL-a u Wiener Neustadtu i članovima Talentehausa Donje Austrije, koji su dobili nekoliko nagrada na Evropskom prvenstvu robotike u Sofiji.

Uspeh mladih ljudi na Evropskom prvenstvu, po rečima Mikl-Leitner važan je znak da je Donja Austrija na dobrom putu u oblasti robotike i nauke. U poslednjih nekoliko decenija, naučna istraživanja postavila su set novih trendova, koje je neophodno pratiti, a za predsednicu Donje Austrije od neizmerne je važnosti motivisati mlade da se još više angažuju u ovoj oblasti, omogućiti im što više prilka da se njome bave, otkrivati, podržavati i promovisati mlade talente i generalno približiti mlade nauci i tehnici što je više moguće. Kako je robotika trend budućnosti, predsednica Donja Austrije posebno se zahvalila mladima jer su se potrudili i učestvovali na ovom prvenstvu, koje je tek početak, jer ih sada čeka takmičenje na svetskom nivou. Mikl-Leitner izrazila je svoju zahvalnost i njihovim roditeljima i svim odraslima koji su dali svoj doprinos.

Fotos: zVg/Presse-Niederösterreich

www.bmf.gv.at/aanv

BMF
BUNDESMINISTERIUM FÜR FINANZEN

Neu: Steuergutschrift kommt automatisch

BMF/Colourbox

Antragslose Arbeitnehmerveranlagung: Ersparen Sie sich den Weg zum Finanzamt und profitieren Sie von einem neuen Service. Ihre Steuergutschrift für 2016 erhalten Sie in der zweiten Jahreshälfte 2017 einfach automatisch.

Wann bekommen Sie die automatische Gutschrift?

Unter diesen Voraussetzungen zahlt Ihr Finanzamt zu viel einbehaltene Lohnsteuer ohne einen Antrag automatisch zurück:

- Sie haben bis Ende Juni 2017 keine Arbeitnehmerveranlagung für 2016 beantragt.
- Sie haben 2016 nur lohnsteuerpflichtige Einkünfte bezogen.
- Sie haben 2015 und 2016 weder Werbungskosten noch Sonderausgaben, außergewöhnliche Belastungen oder etwa den Alleinverdiener- oder Alleinerzieherabsetzbetrag geltend gemacht.

Das soll gewährleisten, dass eine nachträgliche Änderung nicht mehr erforderlich ist.

Warum erst ab Juli 2017?

Bis dahin werden die meisten Arbeitnehmerveranlagungserklärungen zur Berücksichtigung von steuerlichen Abzugsposten abgegeben. Wer das nicht gemacht hat, profitiert von der automatischen Arbeitnehmerveranlagung und bekommt seine Gutschrift überwiesen.

Gute Nachrichten vom Finanzamt

Wenn Sie für die Antragslose Arbeitnehmerveranlagung in Frage kommen, erhalten Sie in der zweiten Jahreshälfte 2017 ein Informationsschreiben. Das Finanzamt bittet Sie darin, Ihre Kontodaten bekannt zu geben oder zu überprüfen und mögliche Änderungen zu melden. Stimmen die Kontodaten, müssen Sie nichts weiter tun. Sie erhalten einen Bescheid, und die Steuergutschrift wird auf Ihr Konto überwiesen.

FACT-BOX

Wussten Sie, dass...

... pro Jahr rund 3,5 Millionen Arbeitnehmerveranlagungen im Finanzamt eingehen?
... 200 Millionen Euro an Steuergutschriften nie abgeholt werden?
... Sie Ihre Steuerangelegenheiten 24 Stunden am Tag und ortsunabhängig online erledigen können? FinanzOnline macht es möglich: www.finanzonline.at.

Mehr über die Antragslose Arbeitnehmerveranlagung finden Sie auf: **www.bmf.gv.at/aanv**

Entgeltliche Einschaltung des Bundesministeriums für Finanzen

Platforma za dijalog – „Burgenlandgespräche"

Ova novo otvorena platforma za dijalog ima za cilj da se teme budućnosti razmatraju, a nove ideje predlažu. „Burgenlandgespräche" predstavljaju nastavak privrednog foruma Burgenlanda, osnovan 2001. godine sa proširenom spektrom tema.

„Inicijativom želimo da pogledamo van okvira i da postavimo impulse u dijalog sa važnim ličnostima kako iz pokrajine Burgenlanda, tako i van nje. Istovremeno nam je cilj da važne teme sadašnjosti i budućnosti budu premeštene u centar pažnje", objasnio je predsednik pokrajine Burgenlanda Hans Niessl. Prvi „Burgenlandgespräche" održaće se 1. septembra 2017., a pozvani su ministar Hans Peter Doskozil i Johann Frank, šef direkcije za sigurnosnu politiku u austrijskom ministarstvu za odbranu. 2001. osnovan je privredni forum Burgenlanda, a od tada je održano više od 20 diskusija u organizaciji predsednika pokrajinskog sabora Manfreda Mosera. Na njima je učestvovao veliki broj prominentnih imena iz sveta privrede, ali i politike. Uglavnom se razgovaralo o ekonomskim temama, a rezultati su dali važne impulse za pokrajinsku i državnu privredu. Ipak je sad, po mišljenju Niessla, došao trenutak da se glavna tema ovog foruma proširi. Ubuduće će se sa inostranim stručnjacima, ali i domaćim duskutovati o drugim oblastima od jednake važnosti za društvo i razvoj Burgenlanda. Međutim, nije se samo promenilo ime i tema ove platforme za dijalog i diskusije, već i mesta održavanja gde se želi ići novim putem. „Želimo da idemo i u preduzeća", izjavio je Michael Gerbavsits, predsednik predstavništva Energie Burgenlanda, koji će i u budućnosti biti važan deo platforme „Burgenlandgespräche". Posle prve manifestacije početkom septembra biće održane i diskusije na temu sledećih oblasti: moderno-naučno društvo i istraživanje. „Ubeđen sam da uz 'Burgenlandgespräche' možemo doprineti pokrajini Burgenland i ići dalje uspešnim putem", zaključio je predsednik pokrajine Niessl.

Predsednik pokrajine Burgenlanda Hans Niessl i Michael Gerbavsits iz Energie Burgenlanda na prezentaciji projekta.

„Pasoši finansija" protiv zaduženja mladih

U okviru preventivnog projekta uče se mladi racionalnom ophođenju prema novcu. Prvi „pasoši finansija" uručeni su u ruke 196 đaka Burgenlanda od strane pokrajinske savetnice za zaštitu potrošača, Verene Dunst i pokrajinskog školskog savetnika Heinza Josefa Zitza.

Savetovalište za dugove Burgenlanda je ovaj projekat sprovelo, u saradnji sa Školskim savetom ove pokrajine, u pet srednjih škola. Najveći cilj „pasoša finansija" je, svakako, da se omladina uči kako treba da se ophodi prema novcu kako ne bi došlo do zaduženja. „Iskušenje sveta potrošnje je za omladinu veće nego ikada. Pogotovo veliki računi za mobilne telefone su jedna od zamki u koju mladi upadaju. Broj zaduženih mladih je u poslednjoj godini znatno porastao", objasnila je Dunst na čiju inicijativu je i pokrenut projekat u Burgenlandu. Sveobuhvatno razjašnjenje i informacije o finansijama i racionalnom ophođenju prema istima već u mlađim godinama predstavljaju, po rečima inicijatora, ključ uspešnog izbegavanja zaduženja. Istog mišljenja je i školski savetnik Burgenlanda koji smatra da je danas veoma lako da se putem interneta kupuju raznorazne stvari, a u tome takođe vreba opasnost zaduženja. Zato se i on zalaže za što ranije stvaranje svesti o finansijama kod mladih. Projekat „pasoši finansija" se sastoji od četiri modula, putem kojih se predstavljaju osnovni pojmovi oblasti finansija. Tri modula sprovode stručnjaci savetovališta za dugove pokrajine Burgenlanda, a četvrti je za samoobuku (E-Learning) uz pomoć učitelja. Svaki modul traje dva školska časa, a postoje različiti sadržaji u zavisnosti starosnog doba školaraca. Tu, između ostalog, spadaju i računanje prihoda i troškova, različiti bankarski računi npr. razlika između računa za omladinu i onog za platu, finansiranje kupovine automobila, garancija za kredit, dugovi i njihove posledice. Nakon savladavanja svih modula svi učesnici dobijaju potvrdu o učešću u ovom projektu. Dosad je učestvovalo 196 đaka iz šest škola širom Burgenlanda.

Ponosni apsolventi projekta zajedno sa pokrajinskom savetnicima Verenom Dunst i Heinz Josef Zitz.

Fotos: Bgld. Landesmedienservice/zVg

Forschungsfest im Palais Niederösterreich

Herrengasse 13, 1010 Wien

15. September 2017 ab 15:00 Uhr | Eintritt frei!

#wirerklärenes

FORSCHUNGSFEST
NIEDERÖSTERREICH

WISSENSCHAFT · FORSCHUNG NIEDERÖSTERREICH

FTI PROGRAMM NIEDERÖSTERREICH

FORSCHUNGSWOCHEN NIEDERÖSTERREICH

www.noe.gv.at/wissenschaft

Njegoš unutar štaba bataljona brine i o izdavanju fax uređaja.

Završnica!

KARIJERA. Naš vojnik Njegoš Tadić bliži se završetku svoje obuke za kancelarijskog podoficira. Mi smo ga posjetili na zadnjim praktičnim testovima.

Mladi Bečanin Njegoš Tadić (23) stoji pred sljedećom velikom stepenicom u svojoj karijeri u Saveznoj vojsci: on želi postati kancelarijski podoficir. Samo još nekoliko tjedana bečkog momka, srpskog podrijetla, dijeli od ključnog ispita koji će biti u augustu. „Uvjeren sam da ću sve uspješno obaviti, jer sam na među-ispitima već ostvario odlične rezultate“, kaže Njegoš koji nas je dočekao u kasarni u Breitenseeu.

Rad u bataljonu

Nakon što je nedavno položio ispit o upravi, sposobnosti budućeg podoficira testirane su prošli mjesec i u okviru jedne fiktivne misije. Pritom je u okviru obuke formiran jedan fiktivni štab bataljona koji više dana brine o internoj i eksternoj komunikaciji. Riječ je o štabu koji kao kadrovska služba brine o 800 osoba. „Kao kancelarijski podoficir od enormne je važnosti da imate uvijek dobar pregled cijele situacije. Preciznost također igra ulogu. Jer, kod 800 osoba ne smije se dogoditi da izgubimo podatke i zapise o bilo kome. Također morate biti svjesni tko ima koje nadležnosti u prostoriji i gdje se odvija akcija. I upravo to ćemo danas provjeriti, odnosno vidjeti je li svako svoje zadaće ima pod kontrolom“, objašnjava nam major i voditelj obuke Michael Brunner o zahtjevima ovog ispita.

No, i ovaj, novi izazov Njegoš savladava bez ikakvih poteškoća. On je djelovao u odjelu pod nazivom „Podrška vodstvu“ i morao je brinuti o tome da funkcioniraju svi

Interview: Petar Rosandić

Fotos: KOSMO

Informacije o karijeri u vojsci možete dobiti kod *infopoint* des Heerespersonalamtes unter: **050201 99 16 40** ili na **karriere.bundesheer.at**

Voditelj obuke Michael Brunner provjeravao je znanje budućih podoficira u fiktivnoj akciji.

Vojnici na ispitu: fiktivni štab bataljona brine kao kadrovska služba o 800 suradnika.

komunikacijski kanali, počevši od računarskih uređaja, pa sve do uspostavljanja veza na daljinu. Sve mora funkcionirati bez ikakvih problema. Njegovim radnim zadaćama pripada davanje fax uređaja, ali isto tako i brzo i stručno reagiranje na tehničke smetnje, imajući uvijek u vidu brzi pronalazak uzroka tehničkih problema. Drugi odjeli brinuli su se, pak, o vođenju osoblja, dobivanju vijesti, vojnom sigurnošću, logistikom i pripremom i vođenjem akcije. Osim toga, unutar bataljona uspostavljen je još i referat za odnose s javnošću i komunikaciju, koji se najviše brine oko davanja informacija medijima.

TADIĆ: „Uvjeren sam da ću položiti i ključni, finalni ispit u augustu i tako postati podoficir u Saveznoj vojsci"

Dobra priprema

Da su vojnici i vojnikinje u pravilu dobro pripremljeni u teoriji, pokazuje se i u praksi: samo kod rukovođenja kartama se pokazuju mali problemi koji se uklanjaju zajedničkim timskim radom. „Svaku komunikaciju moramo sistematski bilježiti. Je li riječ o posjeti, o gubitku ili o zapisniku jedne prometne nesreće: sve mora biti transparentno, brzo, vidljivo i dobro dokumentirano“, objašnava nam Tadić govoreći o svojem radu – kao još fiktivni – podoficir. Isti i slični izazovi očekivat će ga i u budućnosti, kada sa Saveznom vojskom bude u akcijama u Austriji ili inozemstvu.

Nakon što je obavio sve zadaće u fiktivnom štabu bataljona, te time i položio ovaj ispit, sada Njegoš trenutno punom parom uči za ispit u augustu (kolovozu). Da Njegoš ima dobre šanse da uskoro dobije čin podoficira, vjeruje i voditelj obuke Michael Brunner. „Sve u svemu, njemu sve pada vrlo lako. Koncentrirano sluša i obavlja sve zadaće“, kaže nam Brunner.

ENTGELTLICHE EINSCHALTUNG

Piše: Petar Rosandić
Fotografije: Igor Ripak

Balkanski sir osvaja Europu

Lesen Sie diesen Beitrag auch auf Deutsch: www.kosmo.at

MLJEKARSTVO. „Käserei Gloggnitz“ otvorena je prije pola godine i prva je balkanska mljekara na teritorij Europske unije. Potražnja za njihovim proizvodima već sada nadmašuje sva očekivanja.

Nedaleko od poznatog skijališta Semmering, osamdesetak kilometara južno od Beča, u austrijskom gradiću Gloggnitz se već pola godine proizvode mliječni i sirni proizvodi napravljeni po originalnoj balkanskoj recepturi. Nebitno je li riječ o tečnom domaćem jogurtu, kajmaku, mladom siru ili paprikama punjenima pavlakom: proizvodi iz Gloggnitza već sada su ušli u veći dio bečkih ex-yu restorana, trgovina i pekara, ali i u prodajna mjesta poznatih firmi Wurstico i Radatz u Beču.

„Potražnja raste iz dana u dan. Evo, baš danas smo potpisali ugovor o distribuciji naših proizvoda u Štajerskoj. 90 posto naših restorana u Beču već ima naše proizvode. Ranije su svi uvozili na crno putem busa ili drugim, kompliciranijim kanalima. Sada je to sve prošlost jer s prvom balkanskom mljekarom u EU više ne postoji uvozni problemi na teritorij EU“, objašnjava nam Ivan Veličić, vlasnik i idejni začetnik „Käserei Gloggnitz“.

Dvije godine priprema

Dok sjedimo u njegovom uredu i isprobavamo proizvode koji nas po zaista svemu - mirisu, ukusu i izgledu – podsjećaju na one koje inače znamo samo u našim domovinama, Veličić nam pripovjeda o teškom putu ka ostvarenju ovog projekta. „Dve godine smo radili tiho, ali vredno na ostvarenju ovog projekta. Mnogo nas je vremena koštala papirologija, a često smo nakon naših normalnih poslova išli u mlekaru da montiramo podove od smole, instaliramo opremu i obavljamo sve moguće stvari. Dve godine nismo znali za rođendan, slavu i Božić i svaku slobodnu minutu posvetili smo ovom projektu. Našli smo ovu staru mesaru u Gloggnitzu, adaptirali,

BIO.

Nijedan proizvod nema nikakve konzervanse ni aditive, a rok trajanja kajmaka je 20 dana.

renovirali je i uložili novac u mašine i infrastrukturu, ali nam je na ruku išla podrška Donje Austrije, kao i samih vlasti u Gloggnitzu. Zato smo iz zahvalnosti mlekaru i nazvali po mjestu u kojem se nalazimo“, govori Veličić o svojem obiteljskom poduzeću. „Moja braća Aleksandar K. i Milan S. pomogli su mi da realiziramo ovaj projekt. S nekima smo u rodu, s nekima nismo, ali svi smo mi ovdje braća i sestre jer se znamo od malih nogu“, kaže Veličić o mljekari koja zapošljava ljude iz cijele bivše Jugoslavije, ali i jednog rumunjskog državljanina.

Bio licenca

Među najtraženijim proizvodima je definitivno kajmak, koji je sada prisutan u mnogim ex-yu i drugom restoranima, ali interes pobuđuju i novi proizvodi poput tečnog, domaćeg jogurta. O kvaliteti svih proizvoda ne govori samo sve veća potražnja, nego i činjenica da proizvodi poput obljubljenog kajmaka imaju rok

„Kajmak se najbolje prodaje i za njim vlada najveća potražnja“, kaže vlasnik mljekare Ivan Veličić.

trajanja od svega 20 dana, čime su garantirano svježi, a u njima se ne nalaze ni aditivi ni konzervanse koje bi umjetno produljili njihov rok trajanja. „Mleko uzimamo od lokalnih farmera, sve je svježe i fundament našeg rada je da je riječ o originalnim bio-proizvodima. Uskoro ćemo i zvanično dobiti biolicencu“, objašnjava nam Veličić dok razgovoru prekidaju telefonski pozivi iz Švicarske i Francuske, ali i interes turskih radnji u Beču za kajmak. Širom Europe se pročulo za balkanski sir proizveden u Austriji, a da će Käserei Gloggnitz i u budućnosti rasti, govori i činjenica da je već u planu nova farma na kojoj će se proizvoditi ovčji sir. Istovoremeno je povećanje proizvodnje već na vidjelu budući da 3.000 litara mlijeka dnevno više nisu dovoljni kako bi zadovoljili svu potražnju. Samo naprijed!

Kontakt

www.facebook.com/KaesereiGloggnitz
Tel.: +43 676 636 66 63

Najmodernijom tehnologijom u Gloggnitzu se proizvode kajmak, jogurt i drugi mliječni proizvodi.

REKORD. Dvije godine trajale su pripreme do početka rada mljekare. Danas potražnja već nadmašuje kapacitete mljekare u Gloggnitzu.

Darko Branković u mljekari brine o kvaliteti proizvoda. Nijedan proizvod Käserei Gloggnitz nema aditive ni konzervanse.

Od kajmaka do tečnog domaćeg jogurta: Käserei Gloggnitz proizvodi sve po balkanskoj recepturi.

KOSMO vam u suradnji s Käserei Gloggnitz poklanja jedan paket sa svim proizvodima iz mljekare. Više detalja saznajte u rubrici Gewinnspiele na **www.kosmo.at**

NAGRADNA IGRA

Među najpopularnijim proizvodima mljekare su kajmak i paprika punjena pavlakom.

RATNO STRADANJE. Imao je samo sedam godina kad su ga otrgli iz majčinog naručja i sa stotinama druge djece odveli u nepoznato. Bio je rat, bila je smrt svuda oko njega, ali, na sreću, posjedovao je snažni instinkt za preživljavanje. Svoja teška sjećanja izlio je u ispovijesti za magazin KOSMO.

Moje ime je Boro Puljarević. Rođen sam prije 82 godine u Podgradcima ispod Kozare. Bilo nas je trojica braće, od kojih sam ja bio srednji, i najmlađa sestra. Vodili smo miran život, sve do proljeća 1942. godine, kad smo pred ratnim zlom više puta u zbjegovima odlazili u Kozaru. Onda su avioni počeli bacati letke na kojima je pisalo da svi stanovnici koji mogu hodati spreme svoje stvari i da krenu u Gradišku. Morali smo postupiti po naređenju, jer su Njemci i ustaše neposlušne ubijali i palili im kuće. Mati je u junu mjesecu spakovala sve što je moglo stati u volovska kola i krenuli smo, a zlotvori su nas uputili za Staru Gradišku. Tamo je bila spremna kaznionica, zapravo, logor, gdje su kao stoku utjerali žene i djecu. Bili su to samo zidovi sa improvizovanom nadstrešnicom, a okolo su bile stražare. Muškarce su odvojili i smjestili u posebni zatvor.

Početak stradanja

Drugi ili treći dan, ne sjećam se tačno, izveli su muškarce i postrojili ih. Pred njih je stao jedan vojnik i nasumice određivao ko će izaći iz stroja. Svi koji su prozvani odvedeni su u Njemačku na rad, a među njima su bili i moj otac i njegov brat. Ostali su strijeljani. Mi smo sa mamom ostali u tom logoru na otvorenom prostoru. Neslanu kašu od kukuruznog brašna i vode, kojom su nas hranili, dovozili su u bačvama. Sipaju nam u porcije, pa jedi, ako možeš. Ako ne možeš, crkni! Jednog dana su naredili da se djeca oduzmu od majki, tvrdeći da će nas skloniti na bolje mjesto jer treba da imamo hranu i bolje uslove za život. Braći i meni su ispisali imena i prezimena i objesili oko vrata. Sestra je imala svega dvije i po godine, pa majka nipošto nije htjela da im je preda. Vidjevši da prijetnjama ništa ne postiže, jedan ustaša ju je udario kundakom tako jako, da je pala i oteo joj dijete iz ruku.

UDARAC.
„Ustaša je majku udario i oteo joj dijete iz ruku"

Sjećam se da su nas autobusom odveli do Okučana, a onda vozom za Zagreb. Mnogo nas je bilo. U Zagrebu su nas svukli do gole kože i kupali nas vrućom vodom, a odjeću su parili, kako bi istrijebili vaške. Kasnije su sve to izbacili na gomilu, pa smo se oblačili nasumice, kako je ko šta ugrabio. Nakon toga smo dobili po jednu šniticu kruha i po šolju mlijeka. Još danas se sjećam tog neopisivog mirisa i ukusa jer dugo nisam okusio mlijeko.

Putovanje smo nastavili u stočnim vagonima, u koje su nas potrpali na gomilu. Poslije ne znam koliko vremena, stigli smo u Jastrebarsko, mjesto između Zagreba i Karlovca, gdje su nas istovarili. Tu je bilo pripremljeno pet – šest dugačkih baraka u kojima je bila slama, a preko nje po jedna deka. Prvo buđenje donijelo mi je susret sa časnim sestrama, koje od tada očima ne mogu da

Fotos: KOSMO, privatna arhiva

Piše: Vera Marjanović

Sjećanja dječaka iz kozaračke kolone

Lesen Sie diesen Beitrag auch auf Deutsch: www.kosmo.at

vidim. Sve vrijeme dok smo bili u Jastrebarskom, kad god bi završile molitvu, dolazile su među nas djecu i krvnički nas premlaćivale. Baš je među njima bilo zlotvora! Bili smo gladni jer su nam kuhali bundeve i prezrele krastavce, malo posole i daju nam kao životinjama. U Jastrebarskom su bila i moja braća, a sestru su odatle odveli i nikad je više nismo vidjeli. Ne znam koliko sam ostao tamo – mjesec ili dva. Nisam plakao, nisam tada znao ni šta je strah. Prosto, preživljavao sam.

Došli su partizani

Umiralo je tu mnogo djece. Svako jutro su u deke skupljali i odnosili one koji se nisu probudili. Jednog jutra, mislim da je bio avgust, i ja sam počeo buncati, pa me je jedna od sestara odvela u baraku u kojoj je bila ambulanta. Dala mi je neku tabletu i čaj, nakon čega sam zaspao. Sledećeg jutra probudili su me čudni zvuci. Nešto je pucalo i praskalo. Provirio sam i primijetio da časnih sestara nigdje nije bilo, svi su se razbježali, osim djece. Malo kasnije sam vidio da su došli partizani. Sve su nas pokupili i odveli u šumu. Onako gladni, hodali smo cijeli dan, a onda smo naišli na njivu sa mladim kukuruzom. Već za nekoliko minuta, nijednog više nije bilo jer smo ih pojeli.

Zaustavili smo se kad je pao mrak. Opet smo bili gladni, a partizani nisu imali ništa čime bi nas nahranili, osim sanduka šećera, i svima su podijelili po nekoliko kockica. Uveče kasno su nas postrojili i rekli da oni jači, koji su mogli hodati, formiraju posebnu kolonu. Kad sam vidio da je moj stariji brat izašao, i ja sam odvažno krenuo za njim. Međutim, jedan partizan mi je rekao da se sklonim jer sam još mali i da ne mogu izdržati dugi hod. Otišla je duga kolona djece sa partizanima. Neki su sa njima ostali do kraja rata, neki su umrli na tom dugom putu. Mog starijeg brata su ustaše ponovo zarobile i dale seljacima kod Virovitice da služi u njihovoj kući. Nas tridesetak su ostavili same u šumi. Mlađi brat i ja smo se zagrlili i tako prespavali na zemlji, a kad je svanulo, krenuli smo da lutamo po šumi, nasumice, tražeći hranu, bilo šta jestivo. Bili smo poput malih, izgubljenih životinjica. Negdje kasno popodne tutanj je najavio dolazak kamiona. Bile su to ustaše. Utovarili su nas sve i vratili u Jasterbarsko. Tamo su nas tukli, uz riječi – „hoćeš u partizane, je li?" Kad su nas odalamili, prije nam je glava stizala na zemlju, nego zadnjica. Smjestili su nas u neki podrum, hranili nas pokvarenim mlijekom i mučili. Nakon kratkog vremena ponovo su nas preuzele časne sestre i počele nas vodati po crkvama, gdje su nas učile katoličkoj vjeri. Jednom prilikom, vraćajući se iz tog obilaska, jedan dječak je pao na zemlju, glasno zapomažući od bolova. Nakon kratkog vremena, isto se desilo i meni. Bolovi u stomaku bili su neizdrživi, imao sam osjećaj da mi nešto strašno melje utrobu.

Jedva sam preživio

Ni danas mi nije jasno zašto su za nas dvojicu došla kola hitne pomoći iz Zagreba i odvela nas u bolnicu za infektivne bolesti na Mirogojskoj cesti. U sobi nas je bilo desetak, a ja sam zapažao da su svakog od nas drugačije liječili. Kad danas sve analiziram, mislim da se radilo o eksperimentima, a ja sam imao sreću da dopadnem u ruke jednom starom doktoru. Pregledao me je i rekao da smijem jesti samo po tri male jabuke četiri puta dnevno. Stomak mi je bio jako otekao, imao sam istovremeno upalu bubrega, tifus i veliku oteklinu neke žlijezde ispod pazuha, koju su mi naživo operisali. Nisu mi dali nijednu tabletu ili injekciju. Na mjestu gdje su djeca masovno umirala, ja sam preživio.

JASTREBARSKO: U ovom logoru je bilo više od 3.336 djece starosti od 1 mjeseca do 14 godina.

„Ove žene su nas slikale i slike slale u Crveni krst. Moguće da je to organizovala Dijana Budisavljević.“

SA RODITELJIMA. „Sa završetkom rata, vratili smo se u Bosnu, gdje smo konačno mogli nastaviti prekinute živote, ali bez sestrice Stevke, koju nikad nismo prežalili."

Iz radnog logora u Njemačkoj otac i stric su se pješice vratili u zemlju i pridružili partizanima, sa kojima je i mama provela rat.

Mjesec ili dva kasnije, jednog dječaka i mene su prebacili u Zavod za gluhonijeme u Ilici. Tamo je bilo stotinak kozaračke djece, a nas dvojicu su smjestili u sobu i rekli nam da se ne pomjeramo odatle. Valjda su nas zaboravili, pa smo dva dana ostali bez hrane. Bili smo poslušni, jer smo se nadobijali batina, pa je strah bio jači od strašne gladi. Međutim, u jednom času je nadjačao instinkt za samoodržanje. Spustili smo se niz stepenice i ugledali veliku salu sa mnogo djece, među koju smo se neopaženo umiješali. Pošto je bilo vrijeme večere, dobili smo po tanjur graha i po komad kruha. Vratili smo se u sobu u kojoj smo proveli još jedan dan, a ja sam sišao ponovo među djecu. Kad sam se vratio gore, zatekao sam mog malog druga mrtvog. Onako izgladnjelom i iscrpljenom, glave mu je došla hrana koju je pojeo. Nikad tu sliku nisam zaboravio.

Velika promjena

Te zime je došlo do preokreta. Počeli su dolaziti seljaci da uzmu djecu – neki kao pomoć na imanju, a drugi da bi ih usvajali. Vodili su samo računa da to budu zdravi mališani, bez svraba i drugih vidljivih bolesti. Ja sam pojurio, moleći da me uzmu, a tek sam bio otpušten iz bolnice. Nisu me uzeli seljaci, ali sam se našao u grupi od petnaestoro djece, koju je sa sobom povele uposlenice Slavka Turkovića, ministra trgovine u vladi NDH. Odvezli su nas u selo Borčec iznad Zagreba, gdje smo stanovali, a nas desetoro išli smo u školu u Stenjevcu. Bio sam najbolji đak tokom sva tri razreda koja sam tamo pohađao. Tu je bila i crkva, u koju smo odlazili svakodnevno i gdje smo se morali moliti, naravno, po katoličkim običajima. Jednom, za veliki praznik, misu je služio Stepinac. Sjećam se njegovog lika, kao da je to juče bilo.

Kuća u kojoj smo stanovali bila je uredna i pristojno opremljena. Imali smo čak konja i kola, za slučaj da neko dijete treba negdje odvesti. Međutim, problem su bile žene koje su bile zadužene da nas paze. Uzimale su hranu namijenjenu nama, a mi smo dobijali otpatke. Koliko nam je bilo dobro govori i činjenica da sam za tri godine narastao svega tri centimetra. Ministar Turković je dolazio da nas obiđe i uvijek je pitao je li nam dobro, da li imamo dovoljno hrane, a mi smo govorili da je sve u redu. Morali smo jer bi u protivnom one zle žene ubijale boga u nama. Sjećam se jabuke koja se do zemlje povijala od roda, a mi, onako gladni, nismo smjeli uzeti nijednu, jer bi nas pretukle. Među tim opakim ženama, jedinu dobru, mislim da je Slovenka, svi smo zvali mama. Bili smo mali, željni ljubavi, a ona je to osjećala, pa se predano brinula o nama, ponekad nas je zagrlila i pomazila. I ministar Turković je imao ljudski odnos prema nama. Bio je pametan čovek, koji je znao da NDH ne može opstati, a pazeći nas, pokazao je humanost, što mu je kasnije na suđenju bilo od pomoći.

Konačno oslobođenje!

Dolazile su neke žene kod nas u kuću, slikale su nas i te slike slale u Crveni krst. Pretpostavljam da su to radile kako bi se rasturene porodice nakon rata lakše sastavile. Čitajući knjigu o dobročinstvima Dijane Budisavljević, mislim da je ona stajala iza toga. U međuvremenu, došlo je oslobođenje. Roditelji su počeli tragati za svojom djecom. Problem se pojavljivao sa mališanima koji su odvedeni u najranijem uzrastu, pa su zaboravili svoja imena i predašnji život. Sjećam se krika jedne majke – reci, jesi li ti moj Žarko!? A dijete ne zna. Te scene mi i danas izazivaju jezu.

Jednog dana na kapiji sam ugledao partizana u uniformi i dječaka sa njim. Kad su prišli bliže, prepoznao sam moju majku. Kosu je smotala pod titovku, pa je ličila na muško. Sa njom je bio moj stariji brat. Potrčao sam ka njoj, uz uzvik – „evo moje mame!" Kako sam bio potamnio od sunca, sama kost i koža, mama i brat su me gledali bez tračka prepoznavanja u očima. No, znao sam reći gdje sam rođen i ko su mi roditelji, pa je mama htjela da me odmah povede sa sobom, ali je u Zagrebu morala pribaviti neke dokumente. Nakon sedam dana je došla po mene i ja sam iz te kuće izašao 25. septembra 1945.

Otišli smo u Vinkovce, gdje je mama kao bolničarka radila sa partizanima koji su

„Bio sam potamnio od sunca, kost i koža, pa me mama i brat nisu prepoznali, ali sam rekao gdje sam rođen i ko su mi roditelji.“

patili od posttraumatskog stresnog poremećaja. Stariji brat je bio u Bosni kod babe i dede, a mlađeg smo nakon pola godine našli u Staroj Pazovi, pa nam se i on pridružio. Mama je pronašla i oca, samo o sestri nikad ništa nismo saznali. Iako smo u Vinkovcima dobili kuću sa vinogradom, mama nije željela da tu ostanemo, pa smo otišli u Bosnu, gdje smo od našeg starog doma zatekli samo gole zidove. Nije nam teško padala obnova jer smo sa završetkom rata konačno mogli nastaviti prekinute živote.

Ministar Turković je pokazao humanost, što mu je kasnije na suđenju bilo od pomoći.

Kad smo razgovarali o svemu što smo doživjeli tokom rata, shvatio sam da sam ja najgore prošao. Moja braća su bila na imanjima kod seljaka, koji su sa njima dobro postupali. Kad smo oteti od nje, moja majka je upućena u Jasenovac na likvidaciju. Tri – četiri dana nije bilo mjesta u logoru, pa je ostala vani, dok se nisu pojavili Njemci iz Slavonije, koji su birali žene sposobne za rad. Obrela se u Slavonskoj Požegi, gdje je ostala pola godine, dok nije uspostavila vezu sa partizanima i pridružila im se.

Otac i stric su pobjegli iz radnog logora u Njemačkoj, pješice se vratili u zemlju i pridružili partizanima. Našu nestalu Stevku nikad nismo prežalili, iako smo 1946. dobili sestru. Ne znam ni jednu porodicu koja je nakon rata ponovo bila kompletna, a iz moje šire familije ubijeno je 16 članova.

Pamtim slike užasa

Četvrti razred završio sam u rodnom selu, a onda sam otišao u Gradišku u internat, gdje sam proveo tri godine u nižoj gimnaziji. Nakon toga, izučio sam tokarski zanat i time sam se bavio cijelog života. Davne 1967. došao sam u Beč. Tu su odrasla moja djeca, a ja sam stekao penziju. Penzionerske dane provodim potpuno mirno, sve životne nedaće su iza mene i danas mi je najljepše, iako nisam uspio da zaboravim slike pakla iz djetinjstva. Sa sjećanjima se vraćaju intezivni bol i strahovi koje sam osjećao svakog jutra u

SJEĆANJA.

„Da sam mogao sve zaboraviti, bilo bi mi lakše da živim"

Jastrebarskom, kad su dolazili u barake, u deke kupili mrtvu djecu i odnosili ih. Sjećam se i kanala za fekalije, dugačkog dvadesetak, dubokog jedan metar, u koji je upalo dvoje djece, a oni su ih samo nekim kukama izvukli i odnijeli. A mi ostali smo gledali, sleđeni od strahote. Nisam se toga nikad oslobodio, kao ni sjećanja na divljačke batine koje smo dobijali.

Volio bih da sam mogao sve zaboraviti, bilo bi mi lakše da živim. No, i pored toga, danas nikoga ne mrzim, a osuđujem samo zle ljude koji su kroz istoriju pokretali mašinerije rata. Svima koji budu čitali moju ispovijest poručujem: budite ljudi, a ne zvijeri!

OBAVEŠTAJAC. Po inostranstvu je jurio teroriste, sarađivao sa žestokim momcima, organizovao je akcije poput onih iz holivudskih filmova, a danas se Božidar Spasić (67) ponosi zbog borbe za bezbednost tadašnje Jugoslavije.

Piše: Vera Marjanović
Fotografije: Zoran Lončarević

„Bio sam jugoslovenski obaveštajac“

Kao diplomirani pravnik, Božidar Spasić (67) je karijeru započeo sedamdesetih godina prošlog veka u Privrednoj komori Jugoslavije, nastavio je kao sekretar Instituta za međunarodni radnički pokret, a onda je od pomoćnika saveznog sekretara za unutrašnje poslove usledio predlog da pređe u Službu državne bezbednosti Jugoslavije.

„To je bila 1979. godina. Mogao sam da biram između sektora analitike i operative, a ja sam se, naravno, odlučio za operativu. Šest meseci sam proveo na specijalističkom kursu za obaveštajce, a onda stupio na posao u Drugu upravu bezbednosti Saveznog SUP-aa, čiji je zadatak bio praćenje terorističke nepri-jateljske emigracije u inostranstvu. Dakle, u startu je moj posao bio vezan za teroriste iz ustaške, četničke, albanske i svake druge emigracije, koja je nameravala da izvede bilo kakav teroristički akt“, na početku razgovora za KOSMO rekao je gospodin Spasić, dodajući da je ubrzo postao glavni inspektor.

Koreni terorizma

Do trenutka kad je stupio na dužnost, u svetu i u zemlji, od strane emigracije bilo je izvedeno oko 11.000 terorističkih akcija protiv Jugoslavije. U tim operacijama ubijeno je nekoliko hiljada naših građana.

„Tadašnji stav partije i politike bio je da se o napadima javno ne priča, jer se to, čini mi se, smatralo sramotom. Pred turističku sezonu palili su nam šume u Dalmaciji, ubijali su nam diplomate: u Švedskoj ambasadora Vladimira Rolovića, a u Nemačkoj konzula Edvina Zdovca, bacali su bombe na klubove naših radnika u inostranstvu... Naši ljudi koji danas žive u svetu ne znaju kakva su to opasna vremena bila, a mi smo se svim sredstvima suprostavljali teroristima. Posebno je to bilo izraženo u Australiji, gde je bila ustaška baza, za razliku od Čikaga, koji su četnici smatrali svojom teritorijom“, nastavlja iskusni obaveštajac.

Teroristi su postavljali eksploziv na železničke šine, u bioskope i na druga

mesta masovnog okupljanja po celoj Jugoslaviji. Obaveštajci su nastojali da idu korak ispred njih, ali nisu uvek uspevali u tome.
„Prvi put naša Služba nije znala za planove terorista 1972. godine zato što su strogo čuvani od strane zemalja koje su ih podržavale. Naime, iz Australije je krenula grupa 'Raduša', koju je činilo 19 terorista. Ušli su u zemlju sa namerom da je 'oslobode' od komunizma, a da u Hrvatskoj uspostave nezavisnost. Otkriveni su i uhapšeni četiri dana kasnije. Te godine počeo je da se razvija ozbiljni teroristički pokret, pa je na sednici Saveta za zaštitu ustavnog poretka doneta odluka da se formira operativna akcija 'Razarač'. Tito je naredio da se protiv svih terorista koji ubijaju naše ljude, uništavaju naša dobra i žele zlo Jugoslaviji, sprovode operacije u skladu sa značenjem reči razarač", o aktivnostima neprijateljskih grupa i odgovoru države priča Božidar, koji je u operaciju ušao u vreme kad je 'Razarač' počeo da daje rezultate.

Kako nam naš sagovornik kaže, antiterorističke operacije nije sprovodio u bivšoj Jugoslaviji, nego isključivo u inostranstvu, a od 1979. do 1992. godine bilo ih je oko 90.
„Da se razumemo, to ne znači da je Služba ubila 90 ljudi, nego je i preduzimala operacije izuzimanja. Primera radi, ulazili smo u tuđe stanove, izuzimali dokumentaciju da bismo saznali ko su članovi organizacije, izuzimali eksploziv, ali ga nismo donosili u zemlju, nego smo ga bacali u Ženevsko jezero, ili u Dunav kod Münchena. Pošto smo delovali isključivo kao Jugosloveni, jednako smo se odnosili prema svakoj emigraciji, u skladu sa težinom slučajeva. Jedno vreme smo imali posla sa četničkom emigracijom, a onda je ona toliko oslabila, da smo digli ruke od nje. Usredsredili smo se na ustašku i albansku emigraciju, koje su nam bile prioriteti" u svoje operativne aktivnosti uvodi nas Božidar Spasić.

Zavadi, pa vladaj!

Na pitanje o opasnostima koje vrebaju, dobili smo odgovor da nijedan obaveštajac nikad nije sasvim siguran. Primera radi, kad se na nekoj destinaciji sastajao sa čovekom koji mu je davao informacije o nekome ko sprema terorističku akciju, nije mogao biti 100% siguran da on to još nekom nije ispričao, da li radi i za neke druge policije, pa one znaju više nego što je dobro.
„Obično su to bili naši ljudi, ali moram reći da su nam i stranci pomagali. Naravno, imali smo saradnju i sa inostranim službama. Svake godine po pet-šest puta održavali smo sastanke sa njima. Francuzi su hvalili naše vršenje kontrapropagande unutar terorističkih redova, posebno što time nikoga nismo uznemiravali. Naglašavali su da je neverovatno kakav aparat mi imamo jer smo emigraciju toliko posvađali, da dva čoveka nisu želela da sednu jedan sa drugim i da razgovaraju jer nisu verovali nikome."

Jednu od najrizičnijih operacija Božidar Spasić je organizovao 1983. godine, kad je sa saradnicima falsifikovao veoma ugledne i tiražne novine „Nova Hrvatska", koje su petnaestodnevno štampane u Londonu. Bilo je to pred ubistvo Stjepana Đurekovića, visokog jugoslovenskog funkcionera, koji je emigrirao u Nemačku i bio optužen za izdaju matične države.
„Sve je rađeno u najstrožoj tajnosti, a možete pretpostaviti kako je bilo teško za mene Srbina da sve tekstove napišem na hrvatskom jeziku. Svaki broj časopisa izlazio je u različitoj boji, a ja sam sasvim slučajno odlučio da falsifikovano izdanje bude u zelenoj, kao što je bio i original urednika Jakše Kušana. Odštampali smo oko 9.000

FALSIFIKAT.
„Odštampali smo 9.000 primeraka 'Nove Hrvatske'"

primeraka, a slali smo ih poštom jer smo ukrali bazu podataka sa njihovim pretplatnicima. Pored toga, na najprometnijim mestima u velikim gradovima naši momci iz kriminalnog podzemlja u trafike su postavili našu verziju novina. Pošto je časopis fantastično prodavan, postigli smo planirani cilj", priseća se čuveni obaveštajac.

Objavljivanjem izmišljenih tekstova, sve karte su bile pomešane. U emigraciji je zavladala neverica, naročito zbog sadržaja navodnog intervjua sa Đurekovićem.
„Ja sam napisao taj intervju, navodeći da je on dotadašnju emigraciju, zajedno sa rukovodstvom, nazvao skupom prevaranata, te da je iz Jugoslavije došao kako bi preuzeo vlast u emigraciji, s namerom da sredi stvari. S obzirom na surevnjivost koja je vladala među emigranstskim skupinama, koje su znale da će vođa uvek dobiti novac od nekoga, svi su poverovali da je Đureković to zaista rekao. Pored toga, u uvodniku smo falsifikovali rezultate izbora za Hrvatsko narodno vijeće, koje im je bila poput vlade u egzilu, i napisali da je pobijedio Mate Meštrović, sin Ivana Meštrovića, što nije bilo istinito. Zbog ovih i drugih tekstova, nastupila je

haotična situacija, a na suđenju Josipu Perkoviću i Zdravku Mustaču, koji su optuženi i osuđeni za ubistvo Stjepana Đurekovića, pojava falsifikovane 'Nove Hrvatske' ocenjena je kao priprema njegove likvidacije, tako da sam ja putem video linka morao svedočiti na sudu jer je to bilo stavljeno u optužnicu kao kontrapropagandna aktivnost, što nije bila svrha. Đureković nije mogao nauditi Jugoslaviji. Znali smo da ima ogromni novac, a negde u okolini Beča locirao je teren gde bi podigao radio stanicu, koja bi pokrivala teritoriju sve do Turske. Za nas je on postao opasan kad smo uočili da se intezivno sastaje sa ljudima koji su već osuđivani za terorizam. Bilo nam je jasno da će iskoristiti svoj uticaj u tim strukturama, da će nagovarati ljude na terorističke akcije, i to ga je činilo odgovornim. Kad smo objavili taj lažni intervju sa njim, svakom pametnom čoveku trebalo je biti jasno da mu je to bila jasna poruka da prestane sa glupiranjem. On je rekao da se mi 'zezamo' i da ga nećemo ubiti čim mu to radimo. Nije znao da su ubice već čekale na njega", ističe Spasić.

Slučaj ubistva Stjepana Đurekovića dugo je čekao sudski epilog. Nemačka je oštro pritiskala Hrvatsku, zahtevajući da isporuči Josipa Perkovića i Zdravka Mustača, visoke funkcionere iz obaveštajnih struktura, što je i učinjeno.
„Na njihovom suđenju, prvi put u istoriji advokati su uspeli da otvore dosije BND (Nemačka obaveštajna služba) o Stjepanu Đurekoviću. Sadržaj su mogla videti samo trojica advokata u zatvorenoj prostoriji, a tamo je stajalo da je on primio 600.000 maraka honorara na ime podataka koje je dostavljao. Naime, ukazivao je na ličnosti, obaveštavao gde su nam vojne jedinice koje kupuju naftu od INE, gde su avioni itd. Isporučivanjem Perkovića i Mustača, Hrvatska je odigrala pokvarenu igru i postala država bez legitimiteta. Nijedna zemlja na svetu pre Hrvata nije isporučila svoje obaveštajce. Ne radi se to, nego im sudi domaći sud", kritikuje Spasić isporučivanje svojih nekadašnjih kolega Nemačkoj.

Žestoki momci u Državnoj bezbednosti

U javnosti se često raspravlja o žestokim momcima, kao što su Arkan, Giška i drugi, koji su od Državne bezbednosti dobijali službene legitimacije, kako bi obavljali likvidacije po inostranstvu. Božidar Spasić ima objašnjenje za njihovo angažovanje.

KRITIKA.
„Hrvatska je postala država bez legitimiteta. Nijedna zemlja na svetu nije isporučila svoje obaveštajce. Ne radi se to, nego im sudi domaći sud".

„Sa Arkanom smo 1983. prekinuli saradnju. On je 1984. godine po Beogradu pucao gumenim mecima na policajce, a onda je tukao nekog čoveka u liftu."

„Srbija je jedina zemlja u kojoj se raspravlja da li su kriminalci radili za Službu, ili ne. Kao čovek koji je radio sa tim ljudima, moram reći da su oni bili patriote, koji su nekada vršili krivična dela u zemlji, odslužili svoje kazne, a nakon toga nastavili sa tim svojim

KRIMINALCI.

„Oni su bili patriote, koji su odslužili svoje kazne"

poslovima u inostranstvu, što našu zemlju nije zanimalo. Ako su se bavili kriminalom, trebalo je da ih jure policije zemalja u kojima su to radili. Ne znam zašto je ružno njihovo uključivanje u borbu protiv terorizma. Izrael, Amerika i druge zemlje za te svrhe nikad ne angažuju profesore univerziteta i doktore, nego lica koja mogu da priđu tim sredinama, jer ne postoje drugi instrumenti. Lica protiv kojih smo se mi borili nisu išla na fakultete, nego u kafane, a ovi su mogli neometano tu da uđu. Meni smeta što se i danas, posle dugog niza godina, u lošem kontekstu pominju ti momci, a bilo ih je preko šest stotina. Često danas za nekoga kažu da je radio za Udbu, kako se Služba pogrdno naziva. Ako ja nikad nisam čuo to ime, tvrdnja je lažna, jer nije niko mogao biti angažovan, a da ja za to ne znam", kategoričan je Božidar.

Na pitanje da li su članovi kriminalnog podzemlja, radeći za Državnu bezbednost, za sebe kupovali neke beneficije, naš sagovornik kategorično odgovara sa NE.
„Ni jedan jedini takav primer ne postoji, inače, budite sigurni, ovde bi nam to neko pripisao kao greh. Sa Arkanom, koji je veoma vešto radio za našu tajnu policiju, uspostavljen je kontakt preko crnogorske službe, a onda je savezna služba preuzela operacije u kojima je on učestvovao, da bi 1983. sa njim potpuno prekinuli saradnju. On je 1984. godine po Beogradu pucao gumenim mecima na policajce koji su ga maltretirali. Onda je tukao nekog čoveka u liftu, a zbog svega toga, apsolutno nije mogao stupiti u kontakt sa Službom. Vrlo često mi smo upravo preko tih kriminalaca stupali u kontakt sa Nemcima, pa su i oni za nas obavljali određene stvari. Nisu samo srpski kriminalci radili za nas. Verujte, nema iole ozbiljnijeg

sarajevskog kriminalca, koji je radio u inostranstvu, a da mi nismo stupili sa njim u kontakt. Mene nije zanimala njihova kriminalna aktivnost, nego bezbednost naše zemlje, a za tu svrhu bih angažovao bilo koga, ako može pomoći da ne ginu nevini ludi. Zanimljivo je da su oni, koji danas po novnama napadaju te momke i nama spočitavaju zbog saradnje sa njima, jedva dočekali 1990. godinu, kad je Arkan napravio specijalnu jedinicu, jednako kao i Giška preko Vuka Draškovića. Dobro je poznato da je gotovo kompletni kriminalni milje bio na ratištu."

Podmetnuti požari kao opomene

Unutar terorističkih grupacija nisu svi bili teroristi, ali su bili zagovornici ili finansijeri. Služba je među njima imala svoje ljude, koji su je informisali kad bi se neko pojavio na određenoj lokaciji.
„Bilo je među teroristima ljudi koji danas dobijaju odlikovanja i zauzimaju važne pozicije, a nekad su iz inostranstva planirali akcije za ubijanje naših ljudi. O njihovim planovima bili smo

„Najslađe mi je bilo kad zapalimo neko mesto na kojem su dogovarane terorističke akcije", kaže Spasić.

uredno obaveštavani, pa bismo ih locirali i birali čoveka koji bi mogao da izvede bilo kakvu operaciju. Nismo mi njih sve ubijali jer, da se to radilo, bilo bi na hiljade mrtvih. Sve je rađeno jako selektivno, a ja sam noćima razmišljao kakvu operaciju da izvedemo. Najslađe mi je bilo kad zapalimo neko mesto na kojem su dogovarane terorističke akcije, naravno, kad tamo nikoga nema. Jednom je u Stuttgartu jedan od njih taman uzeo kredit od 300.000 maraka da renovira svoj gril restoran, u kojem su se okupljali i pravili planove za napade teroristi, koje su Nemci svojevremeno hapsili zbog sličnih akcija. Kad su se uveče razišli, naš dečko je ušao i upalio kafanu, što ih je rasteralo. Bio je jedan, takođe u Stuttgartu, koji je dva puta slao ljude da u okolini Osijeka pale robne kuće. Da bi zamaskirao svoje aktivnosti, otvorio je prodavnicu konfekcije. Mi smo napravili kutije od cigareta u kojima su bile zapaljiva masa

NOVO VREME. „Bilo je među teroristima ljudi koji danas dobijaju odlikovanja i zauzimaju važne pozicije, a nekad su iz inostranstva planirali ubijanje naših ljudi. O njihovim planovima smo bili obaveštavani"

i kiseline, a dvojica momaka su uzela po jednu tu kutiju i negde oko 18h, pred kraj radnog vremena, ušli su u radnju da probaju jakne u čije su džepove stavili kutije i izašli vani. U 18:35 izbio je požar. Poenta je bila da se satni mehanizmi aktiviraju u vreme kad nikoga nema u tim lokalima, kako niko ne bi bio povređen, ali da se napravi velika šteta kao opomena. Nikad više se taj čovek nije bavio terorizmom", priseća se gospodin Spasić, dodajući da su neke izuzetno opasne teroriste morali likvidirati.

Kraj karijere

Božidar Spasić je aktivno radio do oktobra 1993. godine, kad je poštom dobio otkaz. Tvrdi da ga je otpustio Jovica Stanišić, odnosno srpska obaveštajna služba. Od tada je veoma prisutan u javnosti, što je možda pomalo čudno za čoveka njegovog profila.
„Te 1993. osetio sam se ugroženim jer su počela ubistva. Na desetine policajaca je likvidirano u Srbiji i ja sam shvatio da i mene čeka isto, ako ne izađem u javnost. Na svakih 15 dana pisao sam pisma Slobodanu Miloševiću, u kojima sam naglašavao: 'Molim Vas, obuzdajte bandu Jovice Stanišića jer oni nameravaju da me ubiju. Ovo pismo ima moja porodica, a ako se meni nešto desi, Vi ćete biti odgovorni za to'. Jedini način da zaštitim sebe bila je jasna vidljivost u javnosti."

Sve do početka suđenja hrvatskim obaveštajcima Perkoviću i Mustaču, Božidar Spasić je slobodno putovao po svetu. Međutim...
„Iz Nemačke mi je posredno, putem jednog teksta na internetu, skrenuta pažnja da ne putujem. Preko kontakata u rumunskoj diplomatiji proverio sam da li postoji neka poternica za mnom i

UGROŽEN.

„Na svakih petnaest dana ja sam pisao pisma Slobodanu Miloševiću"

rečeno mi je da je nema. Ipak, ja nikome ne verujem i više ne putujem. Osećam se pomalo tužnim, jer sam posebno voleo da boravim u Austriji i Nemačkoj, tamo sam se baš dobro osećao. Najgore mi je što ne mogu da odem u Crnu Goru i da vidim more. Ali, oni bi me prvi uhapsili. Zato ostajem ovde jer Srbija je široko polje."

Nevidljivi junaci

Piše: Petar Rosandić
Fotografije: Peter Provaznik

Lesen Sie diesen Beitrag auch auf Deutsch: www.kosmo.at

PORTRET. Tisuće suradnika i suradnica MA 48 i MA 42 doprinose čišćenju ulica, održavanju gradskih vrtova, a time im idu i zasluge za visoku kvalitetu života u Beču. KOSMO je portretirao ove nepoznate junake.

Goran Živanović (49), vozač kamiona MA 48:

„SVAKI DAN JE DOŽIVLJAJ!“

Goran se 1989. godine iz Velikog Gradišta (Srbija) preselio u Beč. Otac četvoro djece radio je kao vozač teretnih vozila za različite privatne firme, kako bi kasnije 15 godina proveo vozeći mliječne prioizvode za trgovački lanac Billa. Već više od deset godina Bečlija srpskog podrijetla vozi jedan od 265 kamiona za odvoz smeća u Beču, koji danomice građane oslobađaju od njihovog otpada. „Svaki dan u MA 48 je drugačiji, jer najčešće vozim u različitim becirkovima, a imam i različite zadaće i misije. Je li rječ o tome da upravo čistimo na velikim eventovima poput Eurovision Song Contesta ili da radimo uobičajeni odvoz smeća, svaki put se nešto zanimljivo dogodi. U tome i jest čar našeg posla“, kaže Goran o svojoj djelatnosti kao vozač teretnog vozila MA 48. Ponosno nam pripovjeda kako s velikim kamionom marke MAN nikada nije imao prometnu nesreću, „iako u uskim gradskim ulicama često centimetri odlučuju“. Svakodnevno su dio njegovog tima još dvoje zaposlenih MA 48 koji skupljaju smeće i stavljaju ga u kamion kojim Goran upravlja. „U timu se svi odlično razumijemo. Kolegijalnost je na nivou, svi jedni drugima pomažemo, a bečki način zezanja, poznati ´Wiener Schmäh´, uvijek je na programu“, kaže simpatični Bečanin koji za MA 48 želi raditi sve do svoje penzije (mirovine). „Najveća razlika između mojeg prijašnjeg i sadašnjeg posla je da sada dobijamo više respekta i pozitivnih rezonancija. Građani nas cijene i poštuju, i to nam mnogo znači. Nije uopće upitno, to me čini posebno ponosnim“, kaže Goran koji svoje slobodno vrijeme najradije provodi družeći se sa svojim unucima. Nakon uzbudljivog dana rado gleda utakmice svojih omiljenih nogometnih klubova, bečkog Rapida i beogradske Crvene Zvezde. „Odmore najradije provodim u zemljama u kojima još nisam bio. Otkriti svijet nije samo u mom pozivu moje geslo“, zaključuje Goran.

„Zezanje, solidarnost i kolegijalnost – to mi se najviše dopada u mom poslu za MA 48”, kaže Goran.

Judith Stich (40), floristica u Stadtgartenamtu:

ŽIVOT U ZNAKU CVIJEĆA

Kada se na malim ekranima diljem svijeta prenosi bečki novogodišnji koncert, na publiku dojam ne ostavlja samo muzika, nego i 30.000 cvjetova koji služe kao dekoracija ove svečanosti. No, mali broj upućenih insajdera ustvari zna da se iza dekoracije krije požrtvovni rad florista i floristica bečkog Stadtgartenamta MA 42 (gradski Ured za održavanje vrtova). Jedna od njih je Judith Stich (40) koja je sa 18 godina završila Strukovnu školu za vrtlarstvo i floristiku u Beču. Od tada, pa do danas cijeli život je provela radeći kao floristica, a u međuvremenu nosi i titulu majstora floristike. „Prije nego što sam došla raditi u gradski Ured za održavanje vrtova, radila sam u cvjećarnici kao floristica. Ovdje, pokraj svakodnevnog, uobičajenog rada, imamo u godini četiri do pet velikih projekata kao što su Novogodišnji koncert, Bal cvijeća ili Božićna izložba u Hirschstettenu. Dok kod cvjećarnica često morate biti brzi i što prije za klijenta složiti buket cvijeća, ovdje imam projekte koji zahtijevaju veću pripremu, ali su u suštini i veći izazov od slaganja buketa“, kaže Judith. Na pitanje ima li omiljeni cvijet, Judith odgovara: „Ne, nemam nekog specijalnog favorita, ali imam posebnu ljubav prema mono-buketima. Volim kada buket čini samo jedna vrsta cvijeća, bilo da je riječ o tulipanima, ružama ili grahoricama. No, zato taj buket mora biti baš moćan i velik“, kaže Judith koja svoje slobodno vrijeme posvećuje obrazovanju. „Trenutno učim jezik gluhih osoba i poboljšavam paralaleno svoje znanje engleskog jezika“, pripovjeda nam floristica. Koliko se ustvari mora pripremati za svoje poslovne zadatke, pokazuje i činjenica da već sada bečki floristi razbijaju glavu o tradicionalnom Novogodišnjem koncertu. „Oko dvadeset osoba radit će na tom projektu, a mi već sada planiramo kako će izgledati cijela dekoracija. Nema sumnje, naravno da smo svi ponosni kada vidimo naše djelo na televizijskim ekranima“, zaključuje Judith.

Wolfgang Gall (41), čistač ulica MA 48:

DOBRA DUŠA HÜTTELDORFA

Već 17 godina završeni pekar i lakirer Wolfgang Gall radi kao ulični čistač za MA 48. „Kao lakirer sam stalno bio izložen otrovnim mirisima, pa sam dugo sanjao o poslu koji bih radio na svježem zraku. Tražio sam promjenu u mojoj radnoj sredini, a prijatelj koji je ovdje radio skrenuo mi je pažnju na posao u MA 48. Sada sam već dva desetljeća ovdje“, pripovjeda nam Gall koji svoju dužnost obavlja u becirku u kojem i živi, u bečkom Penzingu. Odrastao u zapadnom dijelu Penzinga, Hütteldorfu, Wolfgang dobar dio prolaznika na ulici zna još iz svojeg djetinjstva. „Rado radim u svom Hütteldorfu. Tu, naprosto, poznajem svaki ugao, a i ljudi su ugodni i ljubazni. No, i one službe koje su van becirka znaju biti super, primjerice kada je Parada ponosa ili Donauinselfest“, kaže Gall kojeg u slobodnom vremenu najviše zanima ribolov, kampiranje, ali naročito nogomet. Iako bi kod čovjeka s radnim mjestom u Hütteldorfu pretpostavili da njegovo srce kuca za bečki Rapid, Wolfganga je nogometna ljubav odvela daleko na sjever: otac 19-godišnjeg sina je sa srcem i dušom navijač Borussije Dortmund, kao što je to bio već i njegov djed. „Koliko god je puta moguće iz financijske i vremenske perspektive, idem na utakmice kod kuće i na gostovanja. Često sam na putu“, kaže Wolfgang ponosno. Omiljeni klub tetovirao je čak i na svojoj ruci, dok od muzike najradije sluša tzv. Austropop. „Mnogi kad vide moju bradu pomisle na motoristički klub, ali ljudi često na prvi pogled naprave pogrešnu procjenu. Nemam ni dozvolu za motor, a ne sviram ni u rock-bendu“, objašnjava nam Bečlija. Na pitanje što mu se najviše dopada u njegovom radu za MA 48, muškarac s upečatljivom bradom nije se dugo dvoumio: „Kolegijalnost, prijateljstvo i solidarnost“.

„Kao lakirer sam stalno bio izložen otrovnim mirisima. Kod MA 48 radim na svježem zraku”

Slobodan Stanić (35), profesionalni tehnolog za održavanje stabala, radnik Wiener Stadtgärten MA 42

„STABLA SU MOJ POSAO!“

Imati radno mjesto u Gradskom uredu za održavanje vrtova (MA 42), često znači da se vaša radna aktivnost odvija u prirodi. Da će kasnije većinu vremena provoditi u prirodi, profesionalni tehnolog za održavanje stabala Slobodan Stanić znao je ustvari već u dječačkim danima. „Kao dete sam mnogo vremena provodio u Srbiji na selu. Tamo sam se uvijek osećao slobodno“, pripovjeda nam Slobodan koji se, doduše, nije preselio na selo, ali koji je u svojem poslu u stalnom dodiru s prirodom. Kao profesionalni tehnolog za čuvanje stabala, među ostalim, bavi se održavanjem i rezanjem stabala, kontrolira i izrađuje katastar stabla, baš kao što mora brinuti i o sigurnosnim mjerama. „Strah od visine ne smete imati na ovom radnom mestu“, kaže Stanić na početku. Voditelj operativnog osoblja tehnologa za čuvanje stabla i sam je završio zanat za poljoprivrednog vrtlara, a i sam se često penje na visoko drveće. „Postoje mesta do kojih ne možete pristupiti s binom. Tu samo pomaže tehnika penjanja uz konopac. Tek nedavno sam se morao popeti na 35 metara visoki hrast“, kaže Slobodan. Bečlija, s podrijetlom u srpskom Banatu, dnevno brine o tome da u gradskom Uredu za održavanje vrtova sve teče po planu. „U kompjuterskom sistemu imamo evidentirano svako drvo i znamo tačno kad koje treba kontrolirati i što kao sledeće treba napraviti. Jasna raspodela posla i pravovremeno odrađivanje svih zadaća i mera fundament su našeg rada“, zaključuje Slobodan.

Ljepote Balkana

Piše: Sandra Radovanović

TOP ATRAKCIJE. Ovo su mesta gde slike govore više od reči. Ovo su predeli koje treba doživeti. Ovo su razglednice našeg Balkana. KOSMO Vam predlaže šta ovog leta morate obavezno da vidite bilo da ste u BiH, Hrvatskoj ili Srbiji.

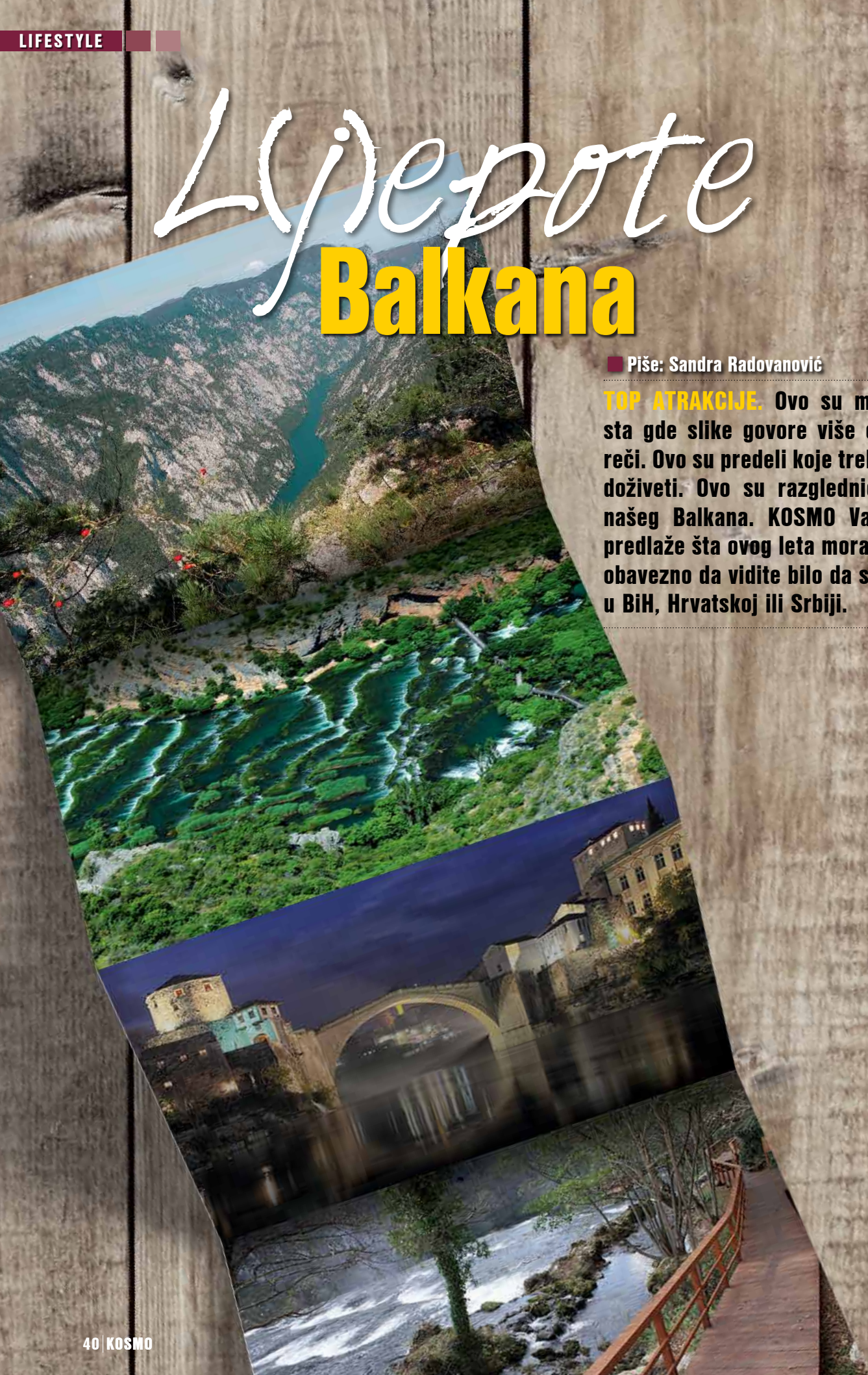

Fotos: iStockphoto, zVg., Public Institute of Krka National Park archive, arhiva SP Đavolja Varoš, Vladimir Mijailović

Grad na Neretvi – Mostar

- **Položaj:** jug Bosne i Hercegovine; na obalama reke Neretve.
- **Najveće naseljeno mesto** u Hercegovini sa 65.286 stanovnika.
- Grad sa **najvećim brojem mostova** od kojih je najpoznatiji „Stari most".
- **„Stari most"** se nalazi na **UNESCO**-ovoj listi zaštićenih spomenika kulture sveta.
- Mostar je jedini grad u Evropi, koji, zbog entičko-političkih podela, **nema lokalnu vlast**.
- **Rodni grad** poznatih ličnosti: Dušan Bajević (fudbaler), Himzo Polovina (pevač), Željko Samardžić (pevač), Aleksa Šantić (pesnik) itd.

Bosna i Hercegovina

Bosanska Nijagara – NP Una

- **Položaj:** zapadni deo BiH; područje Grada Bihaća, a zauzima 198 km^2.
- **Bogatstvo:** 3 reke (Una, Unac i Krka), veličanstveni vodopadi, visoki kanjoni, srednjovekovne kule, šumsko blago i brojne sportske aktivnosti.
- **Najčešći razlozi posete:** rafting, kajak i mušičarenje (fly fishing).
- Najpoznatiji vodopad: **„Štrbački buk"** omiljen je za rafting i unske regate.

Sedam veličanstvenih – NP Krka

- **Položaj:** srednja Dalmacija; obuhvata područje uz reku Krka na teritoriji od 109 km², a najbliži grad je Šibenik.
- Jedan je od **najposećenijih parkova** Republike Hrvatske.
- **Bogatstvo:** 7 vodopada i brojna jezera, 860 biljnih vrsta, 20 vrsta riba, 221 vrsta ptica i 18 vrsta šišmiša.
- **Hidroelektrana „Jaruga"** – prva je najstarija hidroelektrana u Evropi, a druga po tome u svetu.

Hrvatska

Zelena oaza – NP Plitvička jezera

- **Položaj:** gorski deo Hrvatske, oblast Like, između planinskih masiva Male Kapele i Ličke Plješivice na nadmorskoj visini od 450 do 1.280 m, a najbliži grad je Otočac.
- **Bogatstvo:** sa **20 jezera** smaragdno zelene i tirkizne boje, koje je formirala reka Korana, između kojih su vodopadi i slapovi, Plitvice predstavljaju **jedinstveni fenomen hidrografije**. Jezera su podeljena na Donja i Gornja.
- Plitvička jezera su na **UNESCO**-voj listi svetske baštine još od 1979. godine.
- **Narodna legenda:** ceo kraj nosi naziv „Vražji vrt" zbog svog položaja i istorije, a prema legendi su ova jezera nastala nakon velike suše gde su ljudi, životinje i biljke čeznuli za kapljicom vode. Crna Kraljica je uz jak vetar i grmljavinu izazvala kišu koja je padala toliko dugo dok nije oformila sva ova jezera.

Čudo prirode – Davolja Varoš

- **Položaj:** jug Srbije, planina Radan u blizini Kuršumlije, a najbliži veći grad je Niš.
- **Bogatstvo:** 202 kamene figure, koje su nastale strpljivim radom prirode (erozijom), visine do 15 m i širine do 3 m, ali i 2 izvora izrazito kisele vode: „Đavolja voda" i „Crveno vrelo".
- Sa nadmorskom visinom od 681 m spada i u **najvišu banju Srbije**.
- Đavolja Varoš je bila, od ukupno 77 konkurenata, **najbolje plasirani evropski kandidat za 7 svetskih čuda prirode**.
- **Narodna legenda:** kamene kule su, zapravo, okamenjeni svatovi, koji su po nalagu Đavola, rešili da po svaku cenu venčaju rođenog brata i sestru. Božija sila je to sprečila okamenivši ih kao znak da nijedan greh neće proći bez kazne.

Srbija

Fabrika zdravlja – NP Tara

- **Položaj:** zapadni deo Srbije, obuhvata najveći deo planine Tare, prosečne nadmorske visine od 1.200 m, i tok Drine; teritorija opštine Bajina Bašta.
- **Bogatstvo:** preko 1.100 biljnih vrsta, a najpoznatiji predstavnik ovog parka je čuvena Pančićeva omorika, 53 vrste sisara, 153 vrste ptica, a pod posebnom zaštitom su medved, divokoza i srna.
- **Najčešći razlozi posete:** planinarenje, lov, ribolov, biciklizam, ali i edukativni programi za decu o razvoju svesti i potrebi zaštite i očuvanju prirode.

Piše: Vera Marjanović
Fotografije: Diva Shukoor

Holopatija – put do zdravlja

DIJAGNOSTIKA I TERAPIJA. Holopatija kombinuje znanja kineske tradicionalne medicine, akupunkture, homeopatije i komplementarne medicine, te je moderna biorezonantna terapija.

Holopatijom, kao multdisciplinarnom naukom, mogu se baviti isključivo medicinski stručnjaci, a među njih spada Ana Trajković Stojanović, koja sa suprugom Vojkanom Stojanovićem ima ordinaciju u Beču. Na početku razgovora za magazin KOSMO o sebi je rekla:
„U Beogradu sam završila Srednju medicinsku školu, a potom i Defektološki fakultet – master, gde sam dobila zvanje specijalnog pedagoga. Po dolasku u Austriju, nostrifikovala sam diplomu srednje škole, a zatim sam studirala za zdravstvenog menadžera. Biorezonantnom terapijom počela sam se baviti nakon školovanja na Institutu Holosan u Beču, a potom i holopatijom, jer sam jedina sa našeg govornog područja završila školovanje kod dr. Christiana Steinera, koji mi je, kao osnivač ove dijagnostičke i terapeutske metode, bio mentor. Moj suprug, medicinski tehničar po struci, takođe je prošao školovanje za bavljenje holopatijom, pa danas radimo zajedno u našoj ordinaciji."

Holopatija spada u energetsku medicinu, a otvara novu perspektivu u tretiranju celog ljudskog organizma, uključujući duh i dušu (ganzheitlicher Behandlung). Premda u početku osporavana, ova metoda je daleko od praznoverja, o čemu svedoče izlečeni i zadovoljni pacijenti, koji su učinili da holopatija postane popularna i proširi se izvan granica Austrije. O osnovama holopatije Ana Trajković Stojanović navodi:
„Za razliku od do sada poznatih metoda, holopatija se ne ograničava samo na pojedinačne organe ili tkiva, već se bavi svim negativnim faktorima koji utiču na naše zdravlje (poput E-smoga ili radioaktivnosti), ali takođe i širokom paletom psihičkih blokada. Aparat za dijagnostiku sistematski i precizno

Vojkan Stojanović zajedno sa svojom suprugom Anom Trajković Stojanović vodi ordinaciju iza čije ideje i stoje.

dovodi nas do uvida u funkcionisanje organa, otkrivanja toksina u organizmu, stanja psihe itd, a na osnovu tog nalaza određujemo prioritete u propisivanju individualne, uzrokom orijentisane energetske terapije, koju možemo momentalno primeniti."

Kako je holopatija mnogo proširenija i kompleksnija forma biorezonantne terapije, naša sagovornica nas dublje uvodi u tematiku:
„Reč 'rezonansa' znači harmoničnost, dok biorezonansa u medicinskom smislu označava harmoničnost biološkog organizma, što se izjednačava sa zdravljem. Ta biofizikalna metoda prirodnog, sigurnog i neinvazivnog lečenja beba, dece, odraslih, starih, pa čak i trudnica, organizmu pomaže da vrati narušenu komunikaciju između ćelija. Poznato je da ćelijska ravnoteža pridonosi normalizaciji svih telesnih funkcija, što je preduslov za ozdravljenje. Što su frekvencije usklađenije, naše telo je zdravije, svaki organ obavlja svoj zadatak i organizam nesmetano funkcioniše. Inače, biorezonantna terapija uspešno se primenjuje već tridesetak godina. Naučna istraživanja su potvrđena rezultatima, a potkrepljena su i opsežnom dokumentacijom o individualnim uspesima kod tretiranja niza problema: alergijskih i funkcionalnih smetnji, intolerancija, psihosomatskh bolesti, ovisnosti i reumatskih oboljenja, te hormonalnih i gastrointestinalnih poremećaja. Važno je napomenuti da je u Rusiji, Nemačkoj i Švajcarskoj biorezonansa u sastavu javnog zdravstvenog osiguranja, dok joj u Sloveniji popularnost rapidno raste, o čemu svedoči postojanje gotovo 150 ordinacija."

Savremeni način života (stres, unos hemikalija putem nezdrave hrane, pića i lekova) nepovoljno utiče na ljudski organizam, slabi ga i opterećuje. Oslabljeni imunološki sistem ne može se izboriti sa gljivicama, bakterijama, virusima i parazitima.

„Holopatija se ne ograničava na pojedine organe, već se bavi svim negativnim faktorima"

Ana Trajković Stojanović holopatskom metodom prepoznaje probleme i hvata se u koštac sa njima:
„Poremećena ravnoteža ćelijskih frekvencija dovodi do različitih zdravstvenih problema. U početnom stadijumu nepravilnosti se manifestuju u obliku hroničnog umora i pospanosti, dok nesavesno ponašanje pacijenta, odnosno ignorisanje metaboličkog disbalansa, može dovesti do ozbiljnih akutnih, pa i hroničnih poremećaja, koji zahtevaju hitno lečenje. Uz pomoć našeg uređaja, moguće je detektovati niz bolesti i deficita u organizmu, a promene u biorezonansi ćelija stimulacijom se mogu promeniti, usporiti, ili u potpunosti zaustaviti, što stopira i napredovanje bolesti. Ova metoda stimuliše ozdravljenje bez opasnih medikamenata, kakvi su kortikosteroidi i sl., pa samim tim ne razvija nuspojave koje često znaju biti ozbiljnije od inicijalnog oboljenja."
U ljudskom organizmu i u njegovom neposrednom polju deluju elektromagnetni talasi određenih frekvencija, koje emituje sam organizam. Ćelije i organi u našem telu međusobno komuniciraju putem tih talasa.

APARAT.
BRT repogramira nezdrave frekvencije u zdrave.

Mnogim izlečenim i zadovoljnim pacijentima je u trenucima potrebe adresa zdravlja i prevencije ordinacija „Praxis Anna".

Osim zdravih, postoje i bolesne frekvencijske vibracije, koje su odraz biohemijskih procesa u telu. Gospođa Trajković Stojanović o ovom fenomenu kaže:
„Dok klasična medicina radi sa supstancijskim aspektom našeg tela, energo-vibracijska medicina radi sa talasnim aspektom. Zapravo, BRT aparat reprogramira nezdrave frekvencije u zdrave, pomažući organizmu da lakše prebrodi bolest i povrati zdravlje ili ojača imunitet i spreči pojavu bolesti."

Kontakt:
Bioresonanz und Holopathie
Praxis Anna
Bandgasse 17, 1070 Wien
www.praxisanna.at
Tel.: 0676 527 58 49

Piše: Vera Marjanović

Sve tajne šargarepe

BOGATA RIZNICA. Zbog svojih sastojaka, mrkva ili šargarepa spada među najzdravije povrće. Najčešće se koristi narandžasta, a svoju intenzivnu boju duguje beta karotenu, izuzetno korisnom organskom jedinjenju, koje se u jetri pretvara u vitamin A.

U ishrani se šargarepa koristi svježa (kao salata, sjeckana ili rendana), kuvana (supe, čorbe, variva sa ili bez mesa), konzervisana (kisjela), osušena, ili kao začin. Ima antibiotsko dejstvo, a zovu je i čistačem organizma, pa se preporučuje njen sok, naročito na kraju zime, jer organizam oslobađa od nagomilanih štetnih sastojaka iz teške hrane. Među osnovnim sastojcima mrkve, najviše je vitamina i minerala, pa se preporučuje za ishranu djece jer jača kosti i povećava otpornost na infekcije. Nabrojaćemo samo neke:

- (snižavaju nivo holesterola u krvi)
- Vitamin C (antioksidans, jača imunitet, apsorpcija gvožđa iz namirnica)
- Vitamin B (nervni sistem, muskularni tonus)
- Vitamin D (razvoj i jačanje kostiju i zuba, rad mišića i nerava)
- Vitamin PP – Vitamin B3 (metabolizam masti, ugljenih hidrata i amino kisjelina)
- Vitamin H (metabolizam masnoća)
- Vitamin E (stabilizacija moždanih ćelija, plodnost)
- Gvožđe (transport kiseonika u krvi)
- Glutamin (ključna uloga u metabolizmu mišića)
- Kalijum (snabdijevanje mozga kiseonikom, pravilan rad srca)
- Kalcijum (razvoj kostiju)
- Kalcijum-pektat (smanjuje holesterol u krvi, izbacivanje vode iz organizma)
- Karotenoide (antikancerogeni antioksidansi, za zdravo srce)
- Likopen (antioksidans za rad srca i krvotoka)
- Natrijum (izgradnja jakih kostiju i izbjeljivanje zuba)
- Pektin (obara loš holesterol)
- Razgradiva vlakna (usporavanje apsorpcije šećera)
- Fosfor (oslobađa energiju iz hrane)
- Cink (pojačava imunitet, veoma bitan za funkcionisanje svih ćelija našeg tela)

S obzirom na obilje beta karotena, koji se u jetri pretvara u vitamin A, navešćemo njegova najvažnija svojstva:

- Jak antioksidant koji izoštrava pamćenje i ima antikancerogeno dejstvo.
- Neophodan je za noćni vid i za 40% smanjuje rizik od poremećaja vida.
- Obnavlja kožu, usporava njeno starenje i štiti je od ultraljubičastih zraka.
- Pomaže jetri da izbaci otrove iz organizma.

Kako izabrati i čuvati šargarepu?

Treba da bude bez oštećenja, žive boje i čvsta. Ukoliko ima na sebi svježe lišće, znači da je mlada. Bez lišća, grubo očišćena od nečistoća, u frižideru može da se čuva dvije do tri sedmice. U zamrzivaču se može čuvati i do osam mjeseci, ukoliko je dobro očišćena i usitnjena. Dobro je i da se prije zamrzavanja nekoliko minuta obari.

Wieninger Gemischter Satz | Beč

Ovo je zdravo vino iz zdravih vinograda. Biološka bečka vinarija Wieninger je specijalista pogotovo za kultni bečki Gemischter Satz. Osvežavajuće voćkasto vino i idealno za ljetnje večeri!

Dejan PANJIČANIN, diplomirani somelijer, CEO Wein&Vino, Beč

Fotos: Drago Palavra, iStockphoto

Čorba od mrkve

Težina pripreme: ● ● ○ ○ ○
Trajanje pripreme: 35 minuta

Priprema:

1. U zagrijano ulje dodati so, isjeckani crni i bijeli luk, pa pržiti 2-3 minuta. Dodati izrendanu mrkvu, dinstati 5 minuta, naliti 1,2 l vode i polupoklopljeno kuvati 20 minuta.

2. Brašno razmutiti sa 2 kašike hladne vode i polako sipati u šerpu, uz stalno mešanje. Belanca dobro umutiti sa malo soli, dodati iseckani peršun i origano, pa spuštati u čorbu.

3. Žumanca razmutiti sa pavlakom, dodati sok od lmuna i poslužiti uz čorbu.

Sastojci:
300 g mrkve, 2 čena bijelog luka, 1 veza peršuna, 2 jaja, 1 limun, 1 glavica crnog luka, 200 ml kisjele pavlake, 1 kašičica soli, ½ kašičice origana, 1 kašika brašna, 2 kašike ulja.

Salata od mrkve

Težina pripreme: ● ○ ○ ○ ○
Trajanje pripreme: 30 minuta

Sastojci:
400 g mrkve,
1 pečena ljuta paprika,
3 čena bijelog luka,
½ kašičice soli,
3 kašike sirćeta,
5 kašika maslinovog ulja,
veza peršuna.

Priprema:

1. Očistiti mrkvu, bijeli luk, kao i pečenu ljutu papriku.

2. Mrkvu sitno izrendati, a bijeli luk, papriku i peršun isjeckati na komadiće.

3. Sastojke staviti u posudu, posoliti ih, preliti uljem i sirćetom, pa izmiješati. Poklopiti i staviti u frižider da se ukusi povežu i da se salata ohladi.

„Ja nisam rođena da živim sama“!

Lesen Sie diesen Beitrag auch auf Deutsch: www.kosmo.at

Piše: Vera Marjanović
Fotografije: Zoran Lončarević

KOSMO: Kad ste započeli karijeru?
Ana Bekuta: Prvu ploču snimila sam 1985. godine. Pre toga intezivno sam se bavila muzikom, što znači da nisam nespremna ušla u ovaj posao. Naravno, kao i većina mojih kolega, prošla sam i pevanje u kafani, mada na dosta bezbolan način jer smo moj bend i ja uglavnom nastupali po hotelima. U to vreme pevala sam pod imenom Nada Polić.

Sa početkom ozbiljne karijere, promenili ste ime. Zašto?
Te godine, kad sam izdala prvi album i otpevala pesmu "Ja nisam rođena da živim sama", ime sam promenila u Ana Bekuta jer je zvučalo modernije, više u skladu sa savremenim muzičkim zvukom, kojim sam krenula u osvajanje simpatija publike. Mislila sam da neću morati menjati i dokumenta, ali dešavale su se situacije, od prijave u hotelu, pa do nekih banalnih stvari, koje su mi donosile poteškoće. Bend je po mom imenu nazvan „AnaBe“, tako da je početak moje estradne karijere bio u znaku velikih promena.

O muzici...

Kako ste uspeli da zaobiđete turbofolk i narastajući šund u muzici?
Nikad nisam bila ortodoksni narodnjak, pa je i aranžman mog prvog velikog hita urađen u zabavnjačkom stilu. To je odredilo moj muzički put, sa kojeg nisam skretala, zato nisam skliznula u šund. U vreme kad sam počinjala, to što sam pevala bilo je neobično i moderno, o čemu svedoči i podatak da je solo na gitari na mom prvom albumu svirao Dragan Jovanović Krle, čuveni gitarista iz „Generacije 5“.

Šta kažete o modernom muzičkom zvuku?
Ništa ja tu ne vidim i uopšte mi se ne sviđa današnja muzika. Nema tu duše, tekstovi ne dodiruju emocije i ne pokreću ih. Ništa od toga ostati neće. Između ostalog, možda upravo zato moja generacija traje ovako dugo, a u ovim uslovima, teško nas je skloniti sa trona. Nema više ni onih klasičnih, dobrih kompozitora, koji bi se kvalitetom borili za trajanje.

Zašto je naša muzika skliznula sa tradicionalnog koloseka?
Dugi niz godina nama pevačima nisu uplaćivani tantijemi. Kako za snimanje kvalitetnog albuma treba mnogo novca, moje kolege su pribegavale prepevavanju grčkih, turskih i drugih stranih pesama. Tekstopiscima je plaćano da na te melodije pišu tekstove, pa smo se tu negde pogubili. Ja to nisam želela da radim, tako da sam u karijeri prepevala svega dve pesme. U svim tim poteškoćama, naše dobre kompozitore smo ostavili po strani, što se odrazilo i na kvalitet muzike.

Koliko kao članica žirija „Zvezde Granda“ možete uticati na mlade snage?
Oni sami odlučuju šta će pevati, ali ja uvek podršku i svoj glas dajem mladima koji izvode pesme iz naše tradicionalne muzičke baštine. Svi koji bez greške i vrhunski mogu pevaju takav repertoar, mogu da otpevati šta god žele.

Primećujete li da učesnici muzičkih takmičenja misle da će, čim se dočepaju mikrofona, scene i tabloida, zaraditi mnogo novca?
Da, oni to misle, a njihovo je pravo da se nadaju i da streme ka svojim ciljevima. Ja im uvek podvlačim da sam se i sama kao tinejdžerka takmičila za prvi glas mog grada, tog regiona itd, ali da nikada nisam bila prva, nikad nisam pobedila. Uvek sam osvajala drugo ili treće mesto, prosto je bilo tako. Međutim, muzika prepoznaje

Foto: zlg

DECENIJE TRAJANJA. **Prvi veliki hit, koji je snimila 1985. obeležio joj je karijeru i privatni život. Od tada je otvorena prema publici, iskreno govoreći o estradi, tugama i radostima, o sinu, unučadima i čoveku kojeg voli.**

iskrenost izvođača i nagrađuje je. Tu nema prevare, oni koji iskreno i pošteno rade svoj posao, jednom će stići do zvezda.

O ranom majčinstvu...

Koliko ste imali godina kad ste prvi put učestvovali na takmičenju? Šta ste pevali?

ŽIVOT. „Do 5. razreda Igor je živeo kod mojih roditelja. Ja sam novac zarađivala pevanjem, a veliki motiv bila mi je želja da jednog dana moj sin i ja živimo zajedno“

Bila sam na početku gimnazijskog školovanja, mogla sam imati 15 ili 16 godina. Pošto sam rođena na tromeđi, u Probojskoj Banji, na mene su jednaki uticaj imali tadašnji Titograd, Sandžak, Sarajevo i Beograd. Zato sam na takmičenjima pevala izvorne pesme iz tih krajeva.

Kakav odnos su Vaši roditelji imali prema želji da se bavite pevanjem?

Da budem iskrena, tata je navijao za mene i on me je odveo u Kulturno-umetničko društvo „Sloga“, kako bih naučila da igram. Od jeseni do proleća, mi smo jednom mesečno imali gostovanja po okolnim mestima, gde smo igrali i pevali, tako smo se zabavljali. Mama, iako je bila stroga, u tom trenutku mi nije branila da se bavim muzikom.

U to vreme, sa svega 17 godina, Vi ste postali mama…

Da, mog Igora sam rodila nakon završene druge godine gimnazije i tu sam napravila pauzu u školovanju, ali sam kasnije maturirala. Rođenje sina značilo je ozbiljnu prekretnicu u mom životu. Tada me je muzika sasvim uzeli k sebi, pa sam, kad je on imao tri-četiri godine, konačno pevanje odabrala kao životni i profesionalni put. U mom rodnom gradu nisu mi hteli dati ni posao kafe kuvarice i hvala im na tome jer su me naterali da iskoristim talenat koji imam. Jednom prilikom kolega sa muzičkih takmičenja pozvao me je u Prijepolje da na par nedelja odmenim bolesnu pevačicu. Korak po korak, počela sam da pevam, a kad su moji roditelji videli da zarađujem novac i da ga donosim u kuću, više mi nisu branili da se bavim tim poslom.

Odlukom da rodite dete, odabrali ste put kojim se teže ide. Kako ste se osećali?

Nikad nisam ni pomislila da uništim plod u meni, iako je kršenje kodeksa ponašanja u tako maloj sredini posmatrano sa zgražavanjem. Rođenjem deteta, priznala sam da sam zgrešila. Oni kojima se vanbračna trudnoća nje desila, ili im se desila, pa su je u tajnosti prekinuli, punih usta su moralisali o mom nemoralu. Neki su se ponašali kao da su sopstvenu bračnu decu začeli zlatnom kišom, bezgrešno. U toj maloj gorštačkoj sredini, vanbračno rađanje značilo je sramotu. Odluka da rodim iz korena mi je promenila život. Da je bilo drugačije, verovatno bih ostala u Priboju i postala dobra nastavnica ruskog jezika, ili veterinar.

Je li tačno da Vam roditelji u početku nisu pružili podršku?

Pružili su mi podršku koliko je i kako trebalo, a ja sam ih razumela kad smo se dogovorili da Igor na nekoliko meseci ode u dom, kako bi se nekako dovela u red situacija u našoj kući, kao i odnosi sa okruženjem. Igor je tamo proveo osam meseci, a ja sam svakih petnaest dana odlazila da ga vidim. Živela sam za trenutak kad ćemo ponovo svi biti zajedno. Nakon tih meseci agonije, glas razuma i srca je pobedio i moju ptičicu vratio u gnezdo. Preživela sam, sve to me je ojačalo, a da nije bilo tih teških odluka, ja verovatno danas ne bih bila ovo što jesam. Nisam zamerala mojim zemljacima, shvatala sam taj mentalitet, misleći: oprosti im, Bože, ne znaju šta rade!

Vaš sin je, ipak, uz pomoć dede i bake izrastao u dobrog čoveka.

Da, posebno zahvaljujući mojoj majci i mlađoj sestri, koje su tokom njegovog odrastanja nosile najviše obaveza. Igor je bio miljenik cele porodice, a do petog razreda osnovne škole živeo je kod mojih roditelja. Ja sam novac zarađivala pevanjem, a veliki motiv bila mi je želja da jednog dana moj sin i ja živimo zajedno, što sam i ostvarila. Doduše, dugo je imao averziju prema mom poslu, što je razumljivo jer mu je pevanje donekle oduzimalo majku. Međutim, sad mi je u poslu desna ruka. I Igor je mlad postao roditelj, tako da sam ja baka bila već u 39. godini.

Kako to da uvek s ponosom ističete da ste baka, za razliku od mnogih Vaših koleginica, koje kriju da su majke odrasle dece i bake?

Puno je ljudi sa estrade koji kriju svoju privatnost, kako bi zaštitili svoje porodice, naročito decu i unuke, i to treba razumeti. Međutim, ja sam uvek bila i ostala iskrena

ISKRENA. „Pokazivala sam da sam žena, sa problemima koje ima samohrana majka“

i otvorena prema publici. Nisam se ustručavala da pokažem da sam žena, sa svim problemima koje može imati samohrana majka, koja se borila i izborila za svoje dete, a da se takođe, koliko god je to moguće, borim i za svoje unuke. Nekome sam bila uzor, neki su me, naravno, i osuđivali, ali iz moje iskrenosti ljudi su shvatili da ovaj posao nije med i mleko, kako mnogi misle.

„U toj maloj gorštačkoj sredini, vanbračno rađanje značilo je sramotu“, sa razumevanjem kaže Ana.

O ljubavi...

Vaša ljubav sa Milutinom Mrkonjićem često izaziva ružne i uvredljive komentare, ali Vi bezuslovno ostajete uz čoveka kojeg volite. Je li to teško?

Tako je. Često me pitaju da li žalim što se nismo ranije sreli. Zaista mislim da smo se sreli u pravi čas, u pravim godinama, kad smo oboje zreli, ostvareni i uspešni ljudi, kad jedno drugo podržavamo u odlukama, kad jedno drugo ne menjamo, nego se prihvatamo onakvima kakvi jesmo. Zahvalna sam Bogu što mi je podario priliku da upoznam ovakvu ljubav. Zato me ne zanimaju rekla – kazala priče i zlonamerni komentari, ne čitam novine koje se bave tuđim životima, a o našoj ljubavi pozvane su da govore jedino naše porodice.

Kažu da dvoje zrelih ljudi mogu opstati zajedno jedino ako imaju odvojena kupatila. Kako je kod Vas?

To je možda i ključ opstanka jer mi ih imamo, a tu niko nikome ne zalazi. Iskreno, nije mi bilo lako da nakon deset godina samoće odlučim da sa nekim delim život jer čovek se odvikne od zajedništva, ima neke svoje navike. Međutim, prilagođavala sam se, a Milutin je prijemčiv čovek, pa mi nije smetao ni u svakodnevnim odnosima, ni u karijeri. On je veliki boem, kojeg sam ja izvukla iz kafane i dovela kući. Sad mi je zahvalan što više sedimo kod kuće, jer se više odmara, čita, gleda televiziju. Znamo mi i da ćutimo zajedno, ali sve velike ljubavi ne bi bile velike kad se ljudi ne bi razumeli i u takvim trenucima. I ja se najbolje odmorim, regenerišem i punim baterije u svom domu, pa ima dana kad bukvalno ne izlazim iz pidžame. Pošto volim dobro da pojedem, rado i kuvam i to radim punim srcem. Dobra hrana zbližava ljude, a ja joj se prepuštam, ne brojeći kalorije, čak i kad imam nekoliko kilograma viška.

„Zahvalna sam Bogu na prilici da upoznam ovakvu ljubav. Ne zanimaju me zlonamerni komentari”

GLUMA. Pored mnogih, uloga u „Vojnoj akademiji", kao i glavna uloga u filmu „Biser Bojane" ga je izbacila u orbitu megapopularnosti. KOSMO vam predstavlja novu facu našeg glumišta i belog platna – Slaven Došlo.

KOSMO: Jedna od glavnih uloga u filmu „Biser Bojane" ti je jedno od većih TV ostvarenja. Kakvi su utisci?
Slaven Došlo: Igrao sam već glavne uloge i u filmovima „Pored mene" i „Panama", ali na ovom filmu mi je bilo posebno drago, između ostalog, što sam radio sa Vanjom (u filmu Lola) kojoj je ovo bio prvi film, a inače smo prijatelji još od detinjstva i školske klupe... A moram i da naglasim da je ovo snimanje bilo pravi užitak, jer smo bili na moru, pa smo, blago rečeno, uživali snimajući (smeh)!

Šta ti je do sada bio najveći izazov u karijeri?
Pa, svaka nova uloga je nešto drugačije. Svaki put si iznova nesiguran kao da ništa nalik tome pre nisi radio. Svaka uloga je imala neki 'catch'. U „Panami" je bilo nekoliko scena sexa, a to je (bio), naravno, tabu... U „Pored mene" je bio prvi gej poljubac na Balkanu, a to je, znamo već, kontroverza...Uloga u filmu „Vlažnost" mi je, takođe, važna, iako je bila manja, jer nas je taj film odveo na poznati filmski festival „Berlinale", gde sam učestvovao u „Berlinale Talents" programu i imao priliku da pohađam radionice mnogih bitnih umetnika između kojih je bila i Meryl Streep. Onda je došla „Vojna akademija", kao veliki projekat, jer je njena serija doživela ogromnu popularnost i gledanost, a na kraju, eto, i „Biser Bojane" kao pravi komercijalni film tj. dostupniji široj javnosti.

Bečka publika te je gledala kao Đorđa Popovića, mladog lekara, finog i povučenog tipa... Ima li možda nešto što si naučio od ovog svog lika?
Pa, ja imam neki drugačiji pristup stvarima u životu, pa i u

Piše: Sandra Radovanović
Fotografije: Igor Ripak

„Privatno mrzim da glumim!"

Lesen Sie diesen Beitrag auch auf Deutsch: www.kosmo.at

Kratko & jasno

Da nisam glumac bio bih... *diplomata.*

Posao umetnika je da... *postavlja pitanja.*

Najbolji antidepresiv je... *razgovor sa prijateljima.*

Neostvareni san mi je... *da imam teleport.*

Trenutak najveće sreće... *rođenje sestrića.*

Trenutak najveće tuge... *uvek neki gubitak voljenih ljudi.*

poslu... Negde sam kroz ovaj lik shvatio šta to znači kada nikada nisi upoznao svoje roditelje, koji je to nedostatak u izgradnji identiteta i koju vrstu nesigurnosti to sa sobom nosi.. Mi smo se u filmu koncentrisali na šaljivost takve situacije, ali to je bila baza od koje sam ja morao da počnem da bi kasnije taj lik onako funkcionisao.

U „Vojnoj akademiji“ si nadmen i tajanstven tip, a u „Biseru Bojane“ fin i sladak, pa koji ti je lik nekako bliži?
Hm... Pa, zavisi kako sam raspoložen. Ja, generalno, jesam fin – kao i svi Vojvođani (smeh), ali, takođe, postoje i momenti kad nimalo nisam fin, tako da je, recimo, sve po potrebi.

Je l' te i privatno više zanimaju ptice nego devojke kao u „Biseru Bojane“?
U realnosti sam malo zamenio te stvari (smeh)...

Kad je neko profesionalni glumac, postavlja se pitanje koliko privatno glumiš?
Mrzim da glumim privatno. I mrzim kad to moram. Ali, igrom slučaja, kroz odrastanje shvatiš da ponekad moraš i to, i da moraš povremeno nešto i da prećutiš, zato što je, recimo, tako lakše. Mislim da je ta istina nekako glumačka potreba – istina u ophođenju sa drugim ljudima. Ja sam imao neki period u svom životu kad sam mislio da mi možemo sve da kažemo i baš nas briga, jer smo ionako svi jednaki. Vremenom sam shvatio da treba da spustim loptu i ponešto odglumim...

Kažeš da te mrzi da glumiš privatno. Šta još ne voliš privatno?
Mene, inače, slabo šta može da iznervira ili izbaci iz takta. Trudim se da razumem. I trudim se da se ne uključujem umno previše u nečije odluke, već po principu: ti meni kaži šta imaš, pa ja tebi. Ako meni npr. ti ne kažeš sve, ja ne mogu da pretpostavim šta ti misliš. Zato sam više za direktan odnos i da se uvek zna na čemu smo.

Kako se onda razumeš sa ženama, pošto kod njih uvek ima nečeg između redova?
Pa, eto, nekako ide i to. Sporazumevamo se dosad (smeh)...

Ono što neminovno dolazi pogotovo sa televizijskim ostvarenjima je još veća popularnost. Šta si njome izgubio, a što dobio?
U suštini, ništa nisam izgubio. Lepo je kad ljudi reaguju na to što ti radiš ili kad požele da budu u kontaktu sa tobom. To povremeno bude naporno, zato što se ti osećaš kao da moraš da budeš tu i zabavljaš ljude, ali, s druge strane, uvek prija kad ti neko priđe i kaže nešto lepo ili ti se osmehne na ulici. Naravno da postoje one situacije kad baš i nisi raspoložen da se smeškaš, ali to je ona druga strana medalje koje ima u svakom poslu... To je sve deo posla. Ovo je javni posao i ti treba da budeš dostupan svojoj publici. Naravno, postoje neke granice (smeh). Ipak, puno više dobijaš, nego što gubiš!

TAČKA 1.
„Istina u ophođenju sa ljudima je glumačka potreba“

KOSMO SAZNAJE: Popularni glumac je u intervjuu našoj novinarki otkrio da bi ga u Beču zadržala dobra plata i kraće radno vreme.

Bio si nam u Beču povodom premijere, u organizaciji Adria Filma, pa šta ti se najviše dopada u austrijskom glavnom gradu?
Nisam imao, nažalost, nešto mnogo prilike da puno obilazim ovaj grad. Ali, kad sam, recimo, još dolazio sa roditeljima uvek mi je bio prvi na listi: Prater. Ja sam taj zavisnik od adrenalinskih šokova, pa mi je bilo bitno da sve isprobam i da se izvozam. Beč je zaista grad koji ima svoju istoriju i kulturu i time je za svako ozbiljno poštovanje. A pošto sam ja iz Vojvodine, mene sve ovo nekako podseća na moj rodni grad, samo je sve nekako mnogo veće, prostranije, te i impresivnije. Potpuno mi je fascinantno to što ovde ima toliko naših ljudi da uopšte nemaš osećaj da si, zapravo, u inostranstvu, što je paradoks (smeh)...

„Uvek sam za direktan odnos po principu: ti meni kažeš šta imaš, pa ja tebi”, kaže Slaven.

Videli smo na premijeri da ovde već imaš ozbiljne fanove, pa čime bismo mogli da te zadržimo ovde?
Nekom dobrom platom i kraćim radnim vremenom (smeh)! Šalu na stranu, nisam neko ko planira te neke velike stvari kao što je napuštanje zemlje, a i kako mi je krenula karijera, ne bih se sad negde preselio. Bilo bi mi svakako drago da s poslom obiđem što više zemalja i još bolje bi bilo da se pojave neki projekti i razlozi za saradnju. Inače mi je zanimljivo da upoznajem ljude iz različitih kultura, koji su odrasli potpuno drugačije od nas, a s kojima se opet možeš dobro razumeti. Na taj način shvatiš, zapravo, šta je ono najbitnije u međuljudskim odnosima.

Glumeći Đorđa u filmu „Biser Bojane” Slaven je osvojio mnoga srca publike.

Foto: Goran Đukanović

Piše: Manuel Bahrer

Ceca VS. Jeca

BITCH FIGHT. Sukob između ovih dveju pevačica već dugi niz godina puni novinarske stupce, pa ne čudi što su na kraju više puta završile na sudu. No, malo je njih koji se sećaju kako je uopšte došlo do ovog velikog sukoba.

1. „Sve smo mi k**ve!"

Već ubrzo nakon što je Jelena Karleuša u 1995. zakoračila na estradu, shvatila je kako šoubiz funkcioniše. 17-godišnjakinja je tada još pevala turbofolk pesme i smatrala Cecu Ražnatović njenim velikim idolom. No, samo nekoliko godina kasnije dala je izjavu, koja je odjeknula u javnosti: „Sve smo mi kurve!", misleći na pevačice. Na nju reagovao je i Cecin muž Arkan rekavši: „Karleuša mora da je bila pijana ili drogirana".

2. Incidenti sa Arkanom

Gostujući u jednoj od čuvenih emisija Minimaksa, Jelena je javno komentarisala Arkana sledećim rečima: „Ko o čemu, k**va o poštenju!" Rat između Karleuše i Ražnatovića je buknuo i nije mogao više da se zaustavi. Navodno nije Arkan samo napao Jelenu, već i Minimaksa kojem je opalio šamar, jer je branio mladu Jelenu. JK od tada tvrdi da su Ceca i Arkan pokušali da joj ruše ne samo karijeru, već i privatan život.

3. Dodirna tačka: gubitak partnera

Jelena je već tada počela da uveliko deli mišljenje javnosti. Dok su jedni čvrsto stajali uz Cecu, drugi su u Karleuši videli osobu, koja govori o onome o čemu Srbija ćuti. No, što se partnera kako Cecinog tako i Jecinog tiče, fanovi su bili podeljenog mišljenja. Arkan je oduvek važio za veoma kontroverznu osobu, ali isto tako i Karleušin tadašnji dečko Ćanda. Početkom 2000. godine ubijen je Arkan, a dve i po godine kasnije i Zoran Davidović Ćanda.

Foto: zVg

4. Ceca u zatvoru

U 2003. godini se Ceca našla u udarnom Dnevniku RTS-a, u kojem je prikazana slika pevačice u društvu pripadnika zemunskog klana, koji su optuženi za ubistvo tadašnjeg premijera Srbije Đinđića. Ceca je uhapšena u svojoj kući gde je pronađeno skriveno oružje za koje će ona kasnije tvrditi da je ostalo od Arkana i da nije imala pojma da je tu. U trenutku hapšenja u njenoj kući je bio i Dragan Karleuša, Jelenin otac, tada visoki policijski službenik. Ceca je u Centralnom zatvoru provela više od dva meseca.

5. Otvoreno pismo i odlazak na sud

Dok Ceca svih ovih godina nije reagovala na Jecine prozivke i ćutala na sva novinarska pitanja, Jelena nije propustila nijednu priliku da javno iznosi „istine“ o popularnoj rivalki. Tačno 20. novembra 2011. godine i nakon incidenta povezivanja Ceca sa ubistvom tadašnjeg premijera Zorana Đinđić, objavila je Jelena otvoreno pismo na Facebooku. Zbog ovog pisma ubrzo je pokrenuta i tužba. Ceca je Jelenu tužila za naneti duševni bol i kaljanje časti i ugleda. Spor je trajao neverovatnih šest godina, a završio se gubitkom Jelene Karleuše.

6. Ceca reaguje javno

Iako nije prvi put da bude na tapeti optužbi koleginice JK, Ceca je nedavno rešila da dâ svoj komentar o plavokosoj rivalki u vidu izjave za srpski „Blic“. Neposredno pre Cecine izjave, Jelena Karleuša je javno iznela da smatra svoju koleginicu krivnom za ubistva njenog tadašnjeg verenika Ćande kao i Zorana Đinđića. „Trpim najprizemnije klevete i laži. Razmišljam o tome da tražim psihijatrijsko veštačenje jer ne verujem da normalan čovek može izgovoriti takve stvari“, komentarisala je Ceca. Karleuša je na sve ovo reagovala jednim tweetom bez dlake na jeziku (slika). Rat, koji nikad nije prestajao, ponovo je buknuo...

„Tolerancija se nosi iz kuće"

NAŠE face

1.

Miljana Zarić (24) je mlada pesnikinja poreklom iz Ugljevika (BiH), a studije Srpskog jezika i književnosti završila je na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Svoj novi dom našla je nedavno u Beču, gde ju je dovela ljubav. Njene pesme dotiču ljude širom naših prostora, jer se odlikuju iskrenošću i jednostavnošću.

KOSMO: Kada si prvi put počela da pišeš pesme i koje teme dominiraju?
Miljana Zarić: Počela sam da pišem već u drugom razredu osnovne škole. Na početku su to bile klasične dečje teme o proleću, mami i tati itd. Međutim, bilo je i ozbiljnih tema već u tom periodu. Nedavno sam našla svoju pjesmu „Glad je rat", koju sam napisala u osnovnoj školi. Ja ne znam šta me je tad inspirisalo da napišem tu pjesmu, jer se radi o djeci u logoru koja pate i umiru na surov način ni kriva ni dužna. Pjesma je lijepa i uopšte nije napisana naivnim dječjim stilom.

2.

Planiraš li uskoro da izdaš neku zbirku pesama?
Naravno. Prva će biti zbirka dječjih pjesama. Trebalo bi da bude izdata u Srbiji, Bosni i Hrvatskoj, kao i u Beču, nadam se. Trenutno radim na tome i prikupljam dječje crteže. U toj zbirci će izaći i pjesma „Da ne bude više rata", kao i pjesme sa socijalnim i „težim" temama. Mislim da su djeca jako pametna i da mogu da razumiju takve delikatne teme, ali da ih mi, stariji, danas često potcenjujemo. I djecu treba učiti tome, jer se ljubav i tolerancija upravo nose iz kuće i smatram da ponekad djeca mogu to i bolje od odraslih razumjeti.

3.

Mnogima je poznata tvoja pesma „Da ne bude više rata". Otkud interesovanje za tako ozbiljne teme?
Da, teme su teške, ali su to teme o kojima treba govoriti. Pogotovo smatram da omladina treba da razmišlja o njima, jer nas u poslednje vrijeme političari jako truju, a sve to zarad punjenja sopstvenih džepova. Žao mi je kada gledam ljude da se mrze i da se na druže samo zato što vjeruju u različite vjere. To mi je zaista bolno da gledam i ne mogu da shvatim da neko sudi o čovjeku po tome u šta vjeruje.

4.

Da li se pojave nekad blokade u pisanju?
Blokade dolaze samo onda kada se od mene očekuje da napišem neku pjesmu. Imala sam situacije kada me neko zamoli da napišem rođendansku pjesmu ili na neku drugu temu, pa čak i pjesme za pjevače i tada mi se npr. to dešava. Jednostavno to nije moja emocija i teško mi je opisati je. Ljudima se na kraju uvijek sviđa šta napišem, ali meni ne, jer ne osjećam pjesmu do kraja...

Pišu: Dušica Pavlović i Jelena Mihajlović Ignjatović
Fotografija: Marija Zoi

Letnja zabava u Beču

18.5.-31.8.
MuseumsQuartier

Na području MuseumsQuartiera leto je već počelo! Sve do kraja avgusta tekuće godine ovde će se pod vedrim nebom Beča odvijati brojne književne večeri, koncerti različitih muzičkih žanrova, izložbe, ali i bogati dečiji programi. Novina ove godine je i bazen sa čamcima, koje možete doneti ili iznajmiti. MQ je pulsirajući deo Beča gde ćete do kraja najtoplijeg letnjeg meseca moći da uživate u različitim performansima, ali i da se aktivirate u sportskim programima. Šarenoliki program za decu, mlade i odrasle na teritoriji MuseumsQuartiera! Više informacija i detalja o svim predstojećim programima saznajte na zvaničnoj internet stranici **www.mqw.at** i zabavite se ovog leta u Beču!

Fotos: zVg., Hertha Hurnaus, Lukas Preisinger, Stadt Wien Marketing, Eric Ryan Anderson

Pod vedrim nebom: Film Festival

30.6.-3.9. **Rathausplatz**

Kao što su ovdašnji meštani austrijske prestonice navikli krajem juna se otvara 27. bioskop pod vedrim nebom na Rathausplatzu. Besplatan ulaz, klasici na belom platnu i kulinarske đakonije – sve na jednom mestu sa padanjem prvog mraka. I to nije sve! Biće i večeri kada će biti nastupa brojnih orkestara, kao i očaravajuće Bečke filharmonije. Novina ove godine je i da će mnoge večeri biti u znaku sećanja na muzičke ikone i velika imena svetske muzičke scene poput Bob Dylana, Leonard Cohena, Miles Davisa, Quincy Jonesa, George Michaela, Diana Krall, legendarnih grupa Depeche Mode i Rolling Stones. Kako

biste se na vreme organizovali za uživanje na Rathausplatzu, pratite vreme prikazivanje filmova i detaljan program na zvaničnoj stranici **filmfestival-rathausplatz.at**.

Open-Air žurka: Popfest

27.-30.7. **Karlskirche, Karlsplatz**

Na području Karlsplatza će tri dana zaredom krajem jula odjekivati zvuk kvalitetne pop-muzike. Tom prilikom će kroz live nastupe biti predstavljeno više od 60 muzičkih projekata što u „kućicama umetnosti i kulture" (Kunst- und Kulturhäusern), to na samoj sceni „Seebühne" postavljenoj ispred Karlskirche. Na radost svih Bečlija i Bečlijki, ali i turista austrijske prestonice, ulaz je za mnoge nastupe besplatan, kao i za sve nastupe na već pomenutoj bini. Tačno vreme početka svih predstojećih nastupa varira od dana do dana, te je preporučljivo da se sve informacije i potrebni detalji prate na njihovoj zvaničnoj internet stranici

www.popfest.at. Ne propustite ovog leta dobar provod na žurkama na Karlsplatzu i uživanje u zvukovima opravdano odabranih muzičkih projekata. Obeleži tvoje leto u Beču!

„Englishman in Vienna": Sting LIVE

14.9. **Wiener Stadthalle, Halle D**

20:00

Veliko ime svetske muzičke scene – Sting stiže na jesen u Beč! Gordon Matthew Thomas Sumner, kako mu glasi pravo ime, upisao je i etablirao sebe u istoriju muzike još kao član kultne grupe „The Police", posle koje je nastavio i izgradio svoju do dan-danas uspešnu solo karijeru. 65-godišnji muzičar još uvek sebe daje potpuno na sceni i kroz svoje performanse i autentični glas čini da publika uživa apsolutno svake sekunde u njegovom koncertu. Ovom prilikom prezentuje i svoj najnoviji album pod nazivom „57th & 9th", a pod tim naslovom sprovodi i ovu muzičku turneju. Za ovakve koncerte živih legendi karte se nabavljaju što pre, te nemojte ni vi zakasniti! Cena karata se kreće od 63 evra

do 104,20 evra, u zavisnosti od željene kategorije. Više detalja i informacija o samom koncertu Stinga, kao i o rezervaciji karata saznaćete na **www.stadthalle.at**. Ne propustite da čujete, pre svega, kultne hitove „Desert Rose", „Shape of my heart" i „Englishman in New York" uživo!

Knjige

Dnevnik jednog nomada – Bekim Serjanović

V.B.Z., 2017.

Razapet između Skandinavije i Balkana autor piše o dva sveta i svojim unutrašnjim demonima, na istovremeno potresan i duhovit način. Knjiga je putopis, dnevnik čitanja i zbirka zapisa o svakodnevnoj životnoj borbi, koliko traumatičnoj, toliko i lepoj. Čitamo dnevničke zapise o jednoj ljubavnoj priči i njenoj propasti.

Me'med, crvena bandana i pahuljica – Semezdin Mehmedinović

Ljevak, 2017.

Priča o porodici, sećanju, bolesti, imigraciji, identitetima, partnerstvu, ali i braku. Kroz naizgled svakodnevne, a opet neobične događaje, knjiga duboko ponire u međuljudske odnose i gotovo je medicinski tačna dijagnoza ljubavi u svakoj porodici - Poetski eksplozivan, do srži pročišćen koktel vlastitih slabosti i snaga.

Ko je ubio Katarinu – Vuk Drašković

Laguna, 2017.

Roman spaja 15 zasebnih priča zahvaljujući svom tematskom jedinstvu: drama i haos ratnih zbivanja kako na frontu, tako i u pozadini posvađanih nekadašnjih republika, među svakodnevnim likovima koje izjeda zlokobna doktrina ne samo bezočnih i ostrašćenih lidera nego i samozvanih duhovnih vođa i dušebrižnika nacije.

Balkan & Roma-Sounds

9.9.

Schloss Esterházy, Eisenstadt

U Haydnsaalu će tokom festivala „Herbstgold" odzvanjati balkanska muzika najvišeg kvaliteta.

Novi muzički i kulinarski festival „Herbstgold – Festival in Eisenstadt" spaja razne muzičke žanrove sa specijalitetima panonske kuhinje i vinske kulture. Između 6. i 16. septembra predviđen je izvanredan muzički program u dvorcu Esterházyju, koji obuhvata sve stilove od klasike i jazza sve do balkanskih zvuka. Poseban događaj očekuje posetioce festivala u subotu, 9. septembra od 19 časova, kada tri očarajuća benda dovode Balkan u Haydnsaal dvorca Esterházyja. Vrhunac večeri je King' Naat Veliov's Original Kočani Orkestar iz Makedonije, poznat iz filmova Emira Kosturice. Oni su jedan od najboljih i najomiljenjih Gypsy Brass bandova Balkana, a sa filmovima „Podzemlje" i „Dom za vešanje" dostigli su uspehe širom sveta. Ništa manje spektakularno i uzbudujuće biće nastup romskog virtuoza Titija Robinsa iz južne Francuske. „Alezane" dovodi umetničko stvaralaštvo Titija Robinsa u čitavoj svojoj jednistvenosti i lepoti na pozornici, a ujedno spaja i različite tradicije romske muzike. Manifestacija „Balkan und Roma-Sounds" završiće se nastupom poznatog muzičara Magnifica. Muzika ovog umetnika, poreklom iz Ljubljane, isprepletena je sa dosta humora, ironije i kritike. Ova činjenica nije samo jednom u prošlosti izazvala kontroverze i diskusije. Uz sve to miks latinskih, reggae, surfe i balkanskih elemenata spojeni sa tekstovima zaslužni su za veliki šarm i magiju muzike Magnifica. Više informacija o festivalu „Herbstgold – Festival in Eisenstadt" kao i o programu i kartama možete pronaći na **www.herbstgold.at.**

Magnifico

Original Kočani Orkestar

Titi Robin

Nišville jazz festival

10.–13.8.

Niška Tvrđava, Niš, Srbija

Na ovogodišnjem internacionalnom niškom jazz festivalu „Nišville 2017" preko 700 izvođača održaće 130 koncerata na 12 "stejdževa". Nišvil će ove godine predstaviti Peti Ostin, američka bluz i džez pevačica, holandska saksofonistkinja Kendi Dalfer, britanski soul pevač Toni Momrele i mnogi drugi. Ovogodišnji Nišville pratiće mnoštvo pozorišnih predstava iz zemlje i inostranstva, kao i „Nišville Movie Summit" bioskop muzičkih filmova na otvorenom, koje će posetioci moći da gledaju iz svojih automobila, dok će zaštitni znak opet biti preko 300 volontera iz različitih zemalja.

Najveći jazz festival u Jugoistočnoj Evropi nudi odličan program!

Fotos: Roland Wimmer, Marko Delbello Ocepek, LouisVincent, zVg.

Pogledali smo za vas – novo na repertoaru

Wonder Women

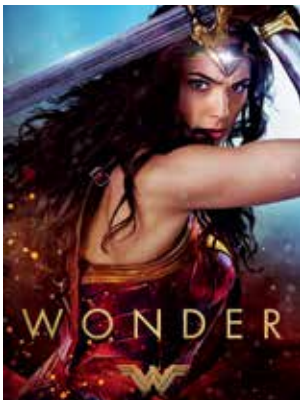

Žanr: Akcija, Avantura, Fantazija, Drama
Glumci: Gal Gadot, Chris Pine, Robin Wright
Režija: Patty Jankins
Na repertoaru od: 14.6.2017.
Ocena:

Wonder Woman je najnoviji američki DC superhero film baziran na istoimenoj strip heroini, koji se nadovezuje na „Batman vs Supermen: Dawn of Justice" iz 2016. godine, s tim što se sada pokazuje njeno poreklo i životni put. Diana je princeza Amazonka i vodi idiličan život na ostrvu na kome žive samo žene ratnice. No jednoga dana se pilot Steve Trevor avionom slučajno sruši upravo tu i nakon što od njega sazna da je trenutno u toku Prvi svetski rat, odlučuje da krene sa njim i svoje super moći posveti tome da povrati mir. Tokom ovog putovanja ona prvi put dolazi u dodir sa čovečanstvom, a fokus filma je upravo na unutrašnjem razvoju glavne junakinje koja nije klasičan nedodirljivi superheroj već osoba koja mora mnogo da uči o svetu, te se kroz film jasno vidi građenje i sazrevanje njenog lika. Wonder Women je sve što jedan ljubitelj ovog žanra želi od takvog filma, pa čak i više od toga, jer je, osim dobre akcije, pun jakih emocija i obavijen velom humora. Za razliku od onoga što se obično misli, ovo nije film o ženskoj nadmoći, već o rodnoj ravnopravnosti u kojoj su muškarci i žene podjednako sposobni, sarađuju i međusobno se dopunjuju, te je Wonder Women superheroj za oba roda. Jedino što se filmu može zameriti je predugo trajanje, što se može opravdati željom da se bolje razrade likovi, kao i nedovoljno razvijenim zlikovcem, što je čest problem kod skorašnjih filmova ovog žanra.

Bioskop – najnoviji blockbusteri

Spider-Man: Homecoming

Žanr: Akcija, avantura, naučna fantastika
Glumci: Tom Holland, Chris Evans, Robert Downey Jr.
Režija: Jon Watts
Na repertoaru od: 14.7.2017.

Nakon događaja u filmu The First Avenger: Civil War, produkcijska kuća Marvel nastavlja da prati pojedinačne priče svih superheroja koji se u njemu susreću. Nakon senzacionalnog pojavljivanja u zajedničkoj borbi superjunaka, Mladi Spiderman, pod budnim okom svog mentora, poznatog Iron Man-a, se vraća regularnom srednjoškolskom životu, pokušavajući da balansira između svoje normalne rutine i novog superhero identiteta. No pojava novog zlikovca preti da poremeti tu ravnotežu.

War for the planet of the apes

Žanr: Akcija, avantura, drama
Glumci: Woody Harrelson, Judy Greer, Andy Serkis
Režija: Matt Reeves
Na repertoaru od: 4.8.2017.

Stiže i treće poglavlje hvaljenog blockbuster serijala u kome su majmuni prinuđeni da uđu u tragični sukob. Radnja filma nastavlja se na Dawn of the Planet of the Apes, pri čemu su sada ljudi i majmuni u pravom surovom ratu. Nakon što dožive velike gubitke, vođa majmuna, Cezar, bori se sa svojim mračnim instinktima kako ne bi krenuo u svirepu osvetu protiv vojske ljudi. Ubrzo biva suočen „oči u oči" sa nemilosrdnim pukovnikom u epskoj bici koja će odrediti sudbinu njihovih vrsta i same planete Zemlje.

DVD

Ghost in the Shell

U ovoj kombinaciji fantastike i akcije saznajemo šta bi se dogodilo kada bi se ljudski mozak stavio u telo robota. Scarlett Johansson nas, u ulozi Majora, prvog cyber unapređenog supervojnika svoje vrste, vodi u uzbudljivu avanturu, boreći se protiv krinimala u bliskoj budućnosti, u kojoj je terorizam toliko napredovao da je moguća kontrola uma.

The Zoo-keeper's Wife

Ova drama je bazirana na istinitoj priči o ženi koja je postala heroj, spasivši stotine ljudi i životinja tokom Drugog svetskog rata u Poljskoj. Antonia i Jan, čuvari zoo vrta u Varšavi, za vreme okupacije prinuđeni su da odgovaraju direktno nemačkom zoologu, ali pronalaze način da se (iz)bore.

Igrica

Pyre

Pyre je akciona igra uloga za PC i PlayStation 4, smeštena u fantazijsko okruženje sa izraženim artističkim stilom, mnoštvom boja i dobrim soundtrackom. Ovaj party-based RPG baziran je na vođenju izgnanika ka slobodi i slavi kroz drevna takmičenja širom mističnog čistilišta, u kome se sreće mnogo različitih likova i neizvesno je ko će postati heroj i vratiti se kući, a ko ostati zarobljen daleko od doma. U ovoj razgranatoj priči putovanje se uvek iznova nastavlja, nezavisno od uspeha.

Vaš astrolog:
Sanja Colja
gleda u zvezde za KOSMO!

Mesečni horoskop

Dobitak-gubitak

Najuspešniji će biti Vage, Vodolije i Strelčevi.
Finansije će ići na ruku Blizancima, Ovnovima i Lavovima.
Ljubav će pratiti Bikove, Škorpije i Ribe.
Nezadovoljni će biti Rakovi, Device i Jarčevi.

Jarac (22.12.–20.1.)

POSAO: Tokom ovog perioda neko iz porodice će tražiti da ispunite davno dato obećanje. Pazite prilikom potpisivanja papira, a ukoliko se bavite trgovinom, rešićete jedan zakonski problem. **LJUBAV:** Opterećeni ste seksualnom nedoumicom, ali ste u pravu – početkom jula morate pripaziti sa kim i gde ćete biti intimni. **KOSMO-SAVET:** Iskoristite ovaj povoljan period da ubedite pretpostavljene da više vredite.

Vodolija (21.1.–19.2.)

POSAO: Stižu lepe vesti od muškarca sa kojim niste u emotivnim odnosima, moguće iz inostranstva. Ovo je period kontradiktornosti, pa ukoliko želite da izgladite emotivnu nesuglasicu, uradite to još prvih dana jula. **LJUBAV:** Bićete u situaciji da zapostavite partnera što se njemu neće dopasti. Nemojte toliko sve analizirati. **KOSMO-SAVET:** Pazite šta govorite.

Ribe (20.2.–20.3.)

POSAO: Ovo je dobar period za rad na sebi, obrazovanje i usavršavanje. Bićete pojačano nervozni krajem leta. **LJUBAV:** Iako Vam obično prija da svima budete na usluzi, razmislite da li bi bilo pametnije da otputujete negde. Tako ćete sebi obezbediti malo mira, a okolini pokazati da mogu i bez Vas. **KOSMO-SAVET:** Sledi Vam nagrada za hrabrost.

Ovan (21.3.–20.4.)

POSAO: Prvih dana jula ulazite u rigidnu fazu i bićete nezadovoljni i hladni. Ne shvatajte sve previše lično i opustite se! **LJUBAV:** Desila se uzburkana ljubav u kojoj ste, s jedne strane, zainteresovali osobu za Vas, a istovremeno je zbunjujete svojom mirnoćom i naizgled nezainteresovanošću, dok ustvari kuljate od ljubmore iznutra. **KOSMO-SAVET:** Ukoliko ste planirali radove vezane za kuću, vreme je da počnete.

Bik (21.4–20.5.)

POSAO: Tračevi početkom meseca donose nervozu, a ukoliko nastavite da budete grubi prema najbližoj okolini, očekujte sukob sredinom jula. **LJUBAV:** Ukoliko ste sami, imate šanse za lep, slučajan susret. Ne budite toliko samozadovoljni, dozvolite sebi da se, na umiljat način prepustite osobi koja, iznad svega, voli nežnost. **KOSMO-SAVET:** Uozbiljite se i platite račune što pre!

Blizanci (21.5.–21.6.)

POSAO: Ukoliko razmišljate o kreditu, postoji velika mogućnost da ga ostvarite, uz pomoć neke ženske osobe, kao i jednog člana porodice, sa kojim morate otvoreno da razgovarate o tome. **LJUBAV:** Lepe vesti stižu sredinom jula, dok će krajem meseca biti aktuelni problemi vezani za porodicu i decu. **KOSMO-SAVET:** Pazite se povreda ekstremiteta!

Fotos: iStockphoto, zVg.

Horoskop poznatih

Jelena Karleuša

17.8.1978., Beograd

Lav je dominantan znak koji voli da je u centru pažnje po svaku cenu. Osobe rođene u ovom znaku su vrlo ambiciozne i ništa im nije teško kada je njihov uspeh u pitanju. Vole kameru, javnost i pohvale. Znak koji je vatren, borben i poznat po kraljevskim manirima. Sve ove osobine svog znaka potvrđuje i srpska diva – JK.

Znak meseca

RAK je emotivan znak koji iznad svega ceni porodicu, voli svoju majku i obožava svoju kuhinju. Retko su karijeristi, jer im ambicija nije jaka strana. Pate od hroničnog nedostatka samopouzdanja i neretko boluju od srca. Saosećajni su i empatični, te veoma privrženi ljudima koji ih okružuju. Za osobe rođene u ovom znaku odanost je ključna reč.
Snaga: saosećajan, emotivan i istrajan.
Slabost: nesiguran, vezan za prošlost i osetljiv.
Omiljena boja: bela

Rak (22.6.–22.7.)

POSAO: Iako ste uvereni da će ovo za Vas biti period stagnacije, niste u pravu. Iako trenutno imate osećaj da nikome ne možete da verujete, Vaši planovi se konačno mogu realizovati. **LJUBAV:** Ovo su meseci u kojima rešavate porodični problem koji je prisutan već nekoliko nedelja. **KOSMO-SAVET:** Počnite sa sportom, kako biste se oslobodili negativne energije.

Lav (23.7.–23.8.)

POSAO: Prilikom slučajnog susreta, dobićete neočekivanu ponudu da uđete u posao o kojem ne znate mnogo, što će za Vas predstavljati izlazak iz dugogodišnje rutine. **LJUBAV:** Ljubomora partnera Vam remeti spokoj i počinjete ozbiljno da se pitate da li cela ta priča ima smisla, ali ne odustajte lako, jer se svaka neprijatnost može srediti. **KOSMO-SAVET:** Dajte partneru malo prostora.

Devica (24.8.–23.9.)

POSAO: Iako ne volite promene, radite na svojoj nesigurnosti, kako bi ne bi propustili priliku koja Vam se nudi, ali razmislite da li ćete imati bezrezervnu podršku svoje okoline u tim inovacijama. **LJUBAV:** Očekuje Vas pojačana želja za kontaktom i društvom i sklapanja novih poznanstava. **KOSMO-SAVET:** Budite na oprezu u julu.

Vaga (24.9.–23.10.)

POSAO: Vaša preterana kritičnost u ovom periodu izlazi na površinu. Mislićete da mnoge stvari samo Vi možete da uradite na pravi način, zbog čega ćete biti u stalnom konfliktu sa svojom okolinom. **LJUBAV:** Zračite i bićete okruženi ljudima. U drugoj polovini jula očekujte događaje na porodičnom planu. **KOSMO-SAVET:** Ne dozvolite da Vas jedna ženska osoba krajem meseca isprovocira.

Škorpija (24.10.–22.11.)

POSAO: U pravu ste što ne verujete u sve što Vam govore. Novac Vam stiže u više navrata i dobro će Vam doći, jer planirate veće ulaganje, mnogi će čak menjati automobil ili kuću. **LJUBAV:** Budite oprezni i proverite sve bar po dva puta. Nova ljubav je na pomolu. **KOSMO-SAVET:** Ne sekirajte se zbog energetskog pada.

Strelac (23.11.–21.12.)

POSAO: Poslovna situacija je kontinuirano dobra, a ukoliko se bavite javnim poslovima možete očekivati napredovanje i nagrade. **LJUBAV:** Ukoliko ste sami moguć je susret sa mlađom osobom, na koji bi trebalo pristati, zbog lepih erotskih, a možda i emotivnih momenata. **KOSMO-SAVET:** Uživajte, nema više depresije i napada mrzovolje.

Uroš
MILORADOVIĆ

Slabovidi kutak

Vaše mišljenje pošaljite na:
uros.miloradovic@kosmo.at

Sladoled mira

Mora da se nekog davnog leta u životu Sebastiana Kurza desilo nešto zaista traumatično. Da je sladoled koji je zgrabio željnim ručicama nakon uspešno sprovedene kupoprodajne transakcije umesto u njegovim ustima završio spljeskan i razvučen u prašini, pored lakovanih cipelica budućeg ministra. I biće da je ovaj incident, u nevinoj igri, skrivio neko od Sebastianovih malih pajtaša. Neznatan događaj, ali nesagledive posledice! U dušu uvređenog dečaka uvukao se san o osveti.

Par decenija kasnije još uvek mladi Sebastian sa žarom i pun entuzijazma pokreće inicijativu za zatvaranje bečkih obdaništa. To su za sada samo „islamska obdaništa“, ali neće se on tu zaustaviti. Zatvaranje je zarazno. Počneš s malim, ali ambicije rastu. Ljudi drhte pred tobom, a ti si sve silniji, ego se goji. I gde je kraj ovog dijaboličnog nauma? Ne smem ni da pomislim, ali ko zna, možda Sebastian želi da ukine i sam sladoled? Dobro, ne baš za sve. Bilo bi ga sigurno za bogatiju decu, čini se da u Sebastianovom srcu za njih ima malo više nežnosti i klasnog razumevanja.

Zamišljam Sebastiana kako tu nedavno prolazi pored parka i kako ga preplavljuju bolna sećanja na događaje od onog nekadašnjeg dramatičnog leta. Utrčava među mališane, lice mu se krivi u grimasu, frizura gubi uobičajenu ležernu savršenost. Frustrirano baca šljunak, treska nogama i viče: „Zatvoriću vam obdaništa, tako mi svega! Svi ćete završiti na ulici!“ Onda ga razni savetnici smiruju i celo ministarstvo mora da mu kupi sladoled.

Pusta razbibriga

Najvažnije pitanje

Sretne Pirićanac poznanika na ulici i pita ga:
„Je li bre, ti li beše onaj što mi izvadi dete iz reku prošlu godinu?“ – na šta čovek ponosno odgovori:
„Da, ja sam.“
Pirićanac na to nervozno zavrte glavom uz pitanje: „A kačketić, nema ga, m?“

Susret

Sretnu se tetrapak soka i Čak Noris i tetrapak će njemu:
„Gde si, Noris Čače?“, a Čak Noris odgovara:
„Gde si, Soče Tetrapače?“

Glumac

Čuvao Crnogorac ovce na polju. Tu je prolazila neka filmska ekipa i kamerman ga pita: „Gospodine, je l' u redu da Vas malo snimamo tako, kako ležite među ovcama, potrebno nam je za film? Plaćamo 50 evra.“
„Naravno da može.“ – reče čovek.
Oni su ga snimili i otišli, ali su sutra došli ponovo i pitali ga: „Gospodine, je l' možemo sada da Vas opet malo snimamo, ali ako možete malo da se prošetate među Vašim ovcama? Dajemo 100 evra za to“, na šta Crnogorac odgovara:
„A pa ja sam glumac, nijesam kaskader.“

Nema

Priča dečko vic drugarima:
„Znate koja je razlika između policajca i budale?“.
Baš u tom trenutku prolazi policajac i pita ga ljutito:
„Ajde kaži koja je!“
Dečko kaže:
„Pa nema.“, na šta će policajac:
„A sad nema, a?“

Odanost

Kladili se komandanti različitih vojnih formacija čiji su vojinici odaniji svojim zemljama i ko će od njih pristati da izvrši naređenje da odmah skoči sa zgrade. Američki komandant kaže svom najboljem vojniku:
„Džone, moraš da skočiš sa zgrade za svoju zemlju“, a on kaže:
„Ma, nema šanse.“
Zatim francuski komandant kaže svom:
„Žak, tako što ćeš skočiti sa ove zgrade dokazaćeš da si častan vojnik Francuske.“
Žak ponosno krene, ali kad je video koliko je zgrada visoka, odustao je i rekao:
„Ma, idem kući, nije vredno toga.“
Srpski komandant samo glasno reče:
„Mile, ovi kažu da ne smeš da skočiš sa ove zgrade“, na šta će on:
„ Ko, bre, ne sme?!“

Uđi u auto

Vozi čovek polako pored deteta koje ide ulicom i kaže:
„Uđi unutra, daću ti bombone.“
Dete nastavlja da hoda i ne obazire se. Čovek opet:
„Ajde uđi unutra, kupiću ti sladoled.“, na šta će dete:
„Ma, beži, bre, ćale, rek'o sam ti da neću da se vozim s tobom, ako kupiš fiću.“

Godišnjica mature

Dogovaraju se drugari iz srednje škole iz Užica gde će ići na proslavu 10 godina mature i jedan kaže:
„Ma, hajmo na Zlatibor, tamo se mnogo dobro pije.“
Posle nekog vremena, dogovaraju se gde će ići na proslavu 20 godina mature i isti čovek kaže: „Ma, hajmo na Zlatibor, tamo se mnogo dobro jede.“
Prošle godine, dogovaraju se oni gde će slaviti 30 godina mature i čovek kaže: „Ma, hajmo na Zlatibor, tamo je dobar vazduh i zdravo je da šetamo, a i blizu nam je.“
Posle nekoliko godina, dogovaraju se oni gde će slaviti 40 godina mature i onaj čovek kaže: „Ma, hajmo ljudi na Zlatibor, pa nikad nismo bili.“

Samrtna postelja

Leži Pirićanac na samrtnoj postelji i pita:
„Sine, je l' si tu?“, a sin mu odgovara:
„Tu sam.”
On pita dalje:
„Ćerko, je l' si tu?“, a ona kaže:
„Tu sam, tata.“
„Ženo, je l' si i ti tu?“, žena odgovara:
„Jesam.“, na šta će on:
„Pa, dobro, bre, ako ste svi tu, što gori svetlo u hodnik?“

Sve je relativno

Iza svakog uspešnog vegana stoji razočarana baba.

Posao

Došao čovek u Srbiju kod prijatelja na visokom položaju, da mu nađe posao preko veze. Pita ga ovaj:
„Hoćeš da cepaš karte u gradskom prevozu? To se fino plaća...“, a on će:
„Ma daj, neću da se svađam sa ljudima, daj nešto drugo.“
„Hoćeš da voziš autobus? I to se dobro plaća...?“, na šta će ovaj:
„Ma, nisam ja navik'o da imam para. Daj, bre, nešto što se malo plaća.“
„E, pa”, kaže mu prijatelj, „za to već moraš da imaš fakultet.“

Na brodu

Na internacionalnom brodu koji tone pita Japanac:
„Šta ćemo da radimo?“, a Crnogorac mu odgovara:
„Jao, vi, Japanci, stalno biste nešto da radite!“

Foto: KOSMO

Uređuje: Sandra Radovanović
Ilustruje: Filip Andronik

INTERVJU. Novi trener bečkog Rapida Goran „Gogo“ Đuričin (42) za KOSMO otkriva kako zeleno-bijele kani dovesti ponovo na staze uspjeha.

Prošla sezona navijačima bečkog nogometnog kluba Rapid ostat će u lošem sjećanju. Umjesto da glavna tema, sukladno očekivanjima publike, bude borba za titulu prvaka, Rapid se u konačnici prvenstva borio za ostanak u najvišoj austrijskoj nogometnoj klasi. Ostanak u austrijskoj Bundesligi osiguran je u zadnjim utakmica nakon što je prethodno momčad preuzeo Goran Đuričin (42), nasljednik svog šefa Damira Canadija. Iako je Đuričin prvotno predstavljen kao trener koji će momčad voditi samo do kraja sezone, Rapid je nakon njegovih prvih rezultata na trenerskoj klupi odlučio i za predstojeću sezonu zadržati simpatičnog 42-godišnjaka kojem se igrači obraćaju na „ti“. No, prijateljska, složna atmosfera u redovima Rapidove ekipe nije jedina stvar koju Đuričin forsira svojim trenerskim stilom. On u idućoj sezoni od svoje ekipe očekuje, dakako, i znatno bolje rezultate...

Piše: Petar Rosandić
Fotografije: Igor Ripak

„Top 3 je naš cilj“

Lesen Sie diesen Beitrag auch auf Deutsch: www.kosmo.at

O MOČINIĆU:
„On ima talent da postane naš Luka Modrić“

„Ne pratim Facebook, Instagram i sve što bi mi moglo podići pritisak“, kaže Đuričin.

KOSMO: Trenersku klupu Rapida preuzeo si u jednom kritičnom razdoblju, kad se klub našao usred borbe za opstanak u ligi. Kako ti iz trenerske perspektive gledaš na zadnje mjesece?
Đuričin: Bilo je vrlo intenzivno i poučno, jer sam se bacio u hladnu vodu. No, možda je to i dobro jer nisam imao vremena previše razmišljati, nego sam se odmah samo fokusirao na ono najbitnije – da zadnje utakmice odigramo što bolje.

Biti trener Rapida znači nositi se s pritiskom navijača, medija i stručnjaka. Kako se ti odnosiš prema tome?
Ja samom sebi već pravim dovoljno velik pritisak jer uvijek želim izvući maksimum. Tako je bilo i dok sam vodio ASK Ebreichsdorf. S druge strane, izbjegavam čitati novine te skoro uopće ne pratim Facebook, Instagram i slične platforme. Izbjegavam sve što mi dodatno diže pritisak i mislim da je to pravi put.

Jasno je da navijači iduće godine očekuju borbu za naslov ili barem mjesto u jednom od europskih natjecanja. Hoćeš li im ispuniti ta očekivanja?
Govoriti o tituli prvaka je iz današnje perspektive možda nerealno, ali naravno da je i to cilj ukoliko uđemo u top 3. Top 3 je cilj. Dat ću svoj maksimum da tako i bude. No, ljudi isto tako moraju shvatiti da ništa ne ide preko noći. Prošla sezona je učinila svoje.

Kakve nas promjene očekuju nadalje?
Planiramo dovesti lijevog odbrambenog igrača kako bi upotpunili naš sastav. U iduća dva tjedna imat ću razgovore s igračima koji nisu zadovoljni. Bitno je da iduće godine imamo dobar sastav. Oko toga nema dvojbe.

Što je s ozlijeđenim igračima?
Nadamo se da će se Močinić, Schobesberger i Kvilitaia vrlo brzo oporaviti, da se ponovo mogu vratiti na teren. Jer, onda svakako računam da s njima igramo za prve tri pozicije u ligi.

Močinića se promoviralo kao „Modrića Rapida“. Hoće li to i postati?
Mi radimo na tome da se što prije vrati na teren i to zaista postane. Nogometni talent za to definitivno ima.

Vi ste rođeni u Beču i po Vašoj biografiji me podsjećate na jednog od Vaših prethodnika – Zorana Barišića.
Zoki i ja smo u odličnim, prijateljskim odnosima. On je veliki stručnjak, ali i veliki čovjek koji voli dati savjet i pomoći. Obojica imamo tu „jugo-pozadinu“ i obojica smo Rapidleri od mladih dana.

„Po želji za perfekcijom i količini rada sam Austrijanac, a po želji za što ofanzivnijom igrom Balkanac“, kaže Đuričin.

Po čemu ste Vi Balkanac, a po čemu Austrijanac?
Po načinu i količini rada sam u svakom slučaju Austrijanac. Isto bih rekao i za karakteristiku da nikad nisam zadovoljan i da uvijek mislim da može još bolje. Što se tiče mojih jugo-strana, to je svakako igra prema naprijed, dakle i ponekad rizičnije napadanje. Često zbog toga raspravljam s pomoćnim trenerima koji smatraju da treba igrati nešto zatvorenije. No, ofanzivni nogomet je moj stil i takva će biti i igra Rapida u idućoj sezoni. Balkanac sam, naravno, i po ljubavi prema narodnoj muzici.

Pa, 'ajde nam ekskluzivno otkrijte koje narodnjake najviše volite pojačati u autu?
Šaban je kralj svih kraljeva. Halid Bešlić, Šerif Konjević, Mitar Mirić, Dragana, Lepa Brena... Popis bi bio predugačak za ovaj članak. Slušam rado naše stare narodnjake, pjesme imaju dušu i baš me često emocionalno dotaknu. U autu ih obožavam slušati. Koliko god mi bili u Austriji socijalizirani i integrirani, naša krv, ipak, nije voda. To je, naprosto, u nama.

STRES.
„Sam sebi pravim pritisak, jer želim izvući maksimum”

KOSMO.at u junu

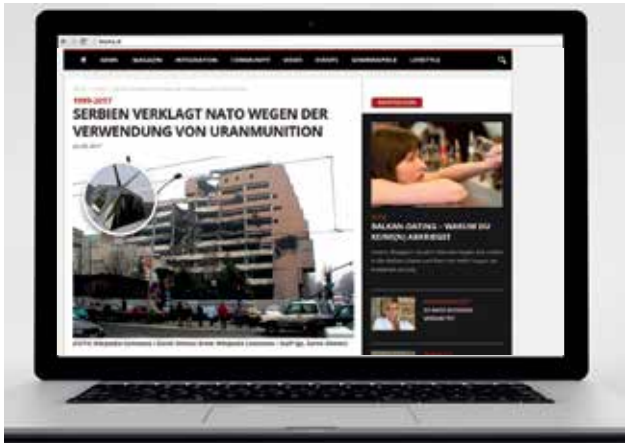

Srbija tuži NATO zbog korišćenja uran municije

Međunarodni tim advokata, kojem predsedava Srđan Aleksić, trenutno sprema tužbu protiv NATO-a. Predmet optužbe je, navodno, korišćenje municije sa uranom tokom bombardovanja Jugoslavije 1999. godine. Zbog posledica, kako navode advokati, svake godine oboliki veliki broj ljudi od kancera.

Izdvojeni komentari usera:
Zlatko Hamzić: *Laut Nato-Gesetz nicht verboten? Anscheinend steht das Nato-Gesetz über dem Völkerrecht.*
Stefan Marić: *Ovo nije samo u Srbiji, nego i u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Hrvatskoj. A mi sad tražimo da uđemo u NATO...*

Daniel Milovanović: *Was eigentlich prinzipiell verboten ist! Aber die NATO und die USA stehen wohl über jeglichem Gesetz. Allerding hätte die „Vernichtung" des Urans um Welten mehr ausgemacht...*

Lane Sunčica: *Das alles ist sehr traurig! Ich glaube nicht, dass wir diesen Prozess gewinnen werden, leider!*

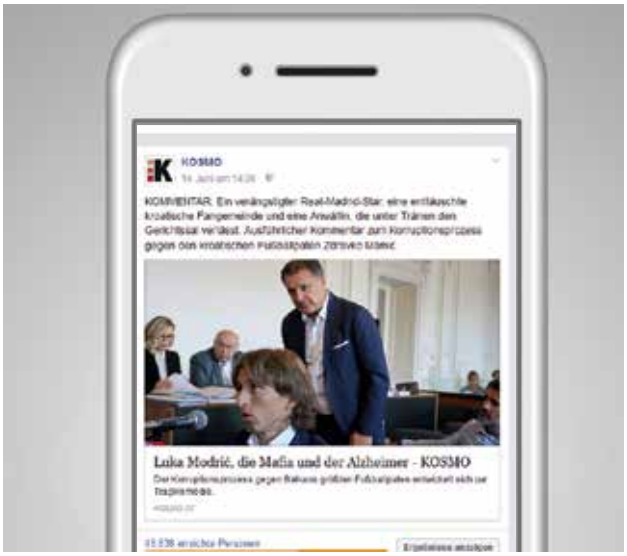

Luka Modrić, mafija i Alzheimer

Sudski proces protiv Zdravka Mamića se zbog korupcije pretvorio u tragikomediju. Pogotovo kada je Modrić dao svoju izjavu – veoma uplašen i zaboravan...

Izdvojeni komentari usera:
Tomislav Čulo: *Würdet ihr einen Mann verraten, dem ihr eure Karriere zu verdanken habt?*

Martin Culoo: *Das Ganze passiert überall im europäischen Fußball, dort sogar in noch größerem Ausmaß.*
Gordana Radojković: *Eine Hand wäscht die andere...*

Poštovani čitaoci,

KOSMO je otvoren za sve Vaše reakcije, prijedloge i pitanja. Podijelite s nama svoje komentare na:
Zeitschrift KOSMO
Handelskai 388
Büro Top Nr. 741
1020 Wien, na e-mail:
info@kosmo.at

IMPRESSUM

Medieneigentümer: Twist Zeitschriften Verlag GmbH | **Herausgeber und Geschäftsführer:** Dejan Sudar (dejan.sudar@kosmo.at) | **Verlagsleitung und Chefredaktion:** Dragomir Janjić (dragomir.janjic@kosmo.at) | **Verkaufsleitung:** Voin Mihajlović (voin.mihajlovic@kosmo.at) | **Anzeigenverkauf:** Jasmin Džajić (jasmin.dzajic@kosmo.at), | **Kontakt für Mediaagenturen:** Voin Mihajlović (voin.mihajlovic@kosmo.at) | **Marketing, Produktion, Vertrieb:** Dragomir Janjić (dragomir.janjic@kosmo.at) | **Redaktion:** Manuel Bahrer, BA (manuel.bahrer@kosmo.at), Sanja Colja, Mag. Jelena Mihajlović Ignjatović, Vera Marjanović (vera.marjanović@kosmo.at), Sandra Radovanović, MA (sandra.radovanovic@kosmo.at), Dušica Pavlović, BA, Petar Rosandić, MA (petar.rosandic@kosmo.at) | **Kolumnisten:** Uroš Miloradović, E.MA (uros.miloradovic@kosmo.at), Dejan Panjičanin (dejan.panjicanin@kosmo.at) | **Lektorat:** Sandra Radovanović, MA (sandra.radovanovic@kosmo.at), Petar Rosandić, MA (petar.rosandic@kosmo.at), | **Art Director und Grafik:** Jelena Cvetković Šarkanović, univ.dipl.inž.obl.tekst. in oblač. | **Illustrationen:** Mag.art. Zorica Aigner, Filip Andronik | **Fotografen:** Zoran Lončarević, Peter Provaznik, Igor Ripak, Diva Shukoor, Marija Zoi | **Fotoredaktion:** Grafische Abteilung | **Cover-Foto:** Peter Provaznik | **Druck:** NÖ Pressehaus. Auflage: 120.000 Stück Mediaunterlagen und Tarife unter www.kosmo.at | KOSMO – das auflagenstärkste Ethnomagazin in Österreich | Verlags- und Redaktionsadresse: Donau Business Center, Handelskai 388/741, A-1020 Wien | Tel.: +43 (0)1 235 05 72-0 | Fax: +43 (0)1 235 05 72-25 | office@kosmo.at | **www.kosmo.at**

Web-Redaktion: Manuel Bahrer, BA (manuel.bahrer@kosmo.at), Mag.a Adisa Begić (adisa.begic@kosmo.at), Mariana Lukić, Bakk. phil. (mariana.lukic@kosmo.at)

Die Meinung von Kolumnisten muss nicht mit der Meinung der Redaktion übereinstimmen. Namentlich gekennzeichnete Beiträge geben nicht unbedingt die Meinung des Herausgebers wieder. Für den Inhalt von Inseraten haftet ausschließlich der Inserent. Für unaufgefordert zugesandtes Bild- und Textmaterial wird keine Haftung übernommen. Jegliche Reproduktion nur mit schriftlicher Genehmigung der Geschäftsführung. Zurzeit gilt die Anzeigenpreisliste laut Mediadaten 2017. Alle Rechte vorbehalten. Die Zeitschrift und alle in ihr enthaltenen Beiträge und Abbildungen sind urheberrechtlich geschützt. Mit Ausnahme der gesetzlich zugelassenen Fälle ist eine Verwertung ohne Einwilligung des Verlags strafbar. Geringfügige Farbabweichungen sind aus drucktechnischen Gründen möglich. Alle Preise (in Euro) und Angebote vorbehaltlich Druckfehler. Die Ziehung bei allen Gewinnspielen erfolgt immer für die aktuelle Ausgabe unter Ausschluss der Öffentlichkeit. Der Rechtsweg ist ausgeschlossen. Änderungen und Irrtümer vorbehalten. Die Gewinner werden per E-Mail oder Telefon verständigt. Eine Barablöse des Gewinns ist nicht möglich. Mit der Teilnahme an einem Gewinnspiel o.ä. erklären Sie sich mit der Speicherung und Verarbeitung der von Ihnen bekanntgegebenen Daten sowie Übermittlung von Informationsmaterial (via E-Mail, Telefon, Fax, SMS/MMS) durch den Twist Zeitschriften Verlag GmbH über ihre Produkte, Abo-Aktionen und ähnliche Vorteilsaktionen einverstanden. Diese Daten können für Marketingzwecke verwendet und an Dritte weitergegeben werden. Sie können Ihre Zustimmung jederzeit widerrufen.

Germanica
Bildungsinstitut

KURSEVI NJEMAČKOG JEZIKA NA WESTBAHNHOFU

- kursevi njemačkog jezika i priznati ispit za studij
- garantirani uspjeh
- višejezično osoblje
- vrhunski profesori
- besplatno čuvanje djece

POČETAK NEDELJNO!

Prijevodi na sve jezike: translation@germanica.at

Posjetite nas osobno u našem uredu!

NOVO Završite kod nas **osnovnu školu!**

Felberstraße 2/8, 1. sprat
1150 Wien
Tel.: +43 (0)1 895 78 41
Fax: +43 (0)1 895 78 42

www.germanica.at
office@germanica.at ili
kurse@germanica.at
Prijave: pon-pet: 08:30 - 19:30
sub: 09:00 - 12:00

EMS
Initiative Erwachsenenbildung
BM BF Bundesministerium für Bildung und Frauen
waff Wiener Arbeitnehmer Förderungsfonds
Jugend Bildung Stadt Wien
AMS

PRETPLATA

Vrhunski magazin za male pare!

Godišnja pretplata za KOSMO iznosi 11,- eura!*
Pretplatom dobijate 10 brojeva direktno na Vašu adresu!

*Das Produkt ist unentgeltlich. Der Preis beinhaltet lediglich Porto- und Aufwandskosten.

Twist Zeitschriften Verlag GmbH
2., Donau Business Center, Handelskai 388/741
T: +43 1 235 05 72-0
F: +43 1 235 05 72-25
E: zusendung@kosmo.at

KOSMO
Čvrsta veza!

www.kosmo.at

/KOSMOMagazin @Magazin_KOSMO